

PRENUMERATA

Kurjera Warszawskiego z dodatkiem porannym: W Warszawie: rocznie 8, półrocznie rs. 4 kop. 50, kwartalnie rs. 2 kop. 25, miesięcznie kop. 75. Za odnośnienie do domu dopłać się miesięcznie kop. 5. Na prowincji i w Cesarstwie: rocznie rs. 12, półrocznie 6, kwartalnie rs. 3, miesięcznie rs. 1. Za granicą: miesięcznie 1 kop. 50. Numer pojedynczy bez dodatku kop. 5; dodatek poranny 3.

KURJER WARSZAWSKI.

wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta zrana, nadto wychodzą stale w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświęconych, dodatki poranne.

ROK SIEDMDZIESIĄTY CZWARTY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego codziennie od godziny 8-jej zrana do 8-jej wieczorem, w niedziele i święta od godziny 10-jej zrana do 1-jej po południu.

OGŁOSZENIA

Reklamy: za jeden wiersz garmontowy albo jego miejsce pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz kop. 20. Nekrologja: za wiersz 15 kop. Zwyczajne ogłoszenia: za jeden wiersz petitowy albo jego miejsce pierwszy raz 10 kop., każdy następny raz 8 kop. Małe ogłoszenia za jeden wiersz po 2 kop. każdy raz, ogłoszenie minimum 20 kop. Nadesłane: za jeden wiersz garmontowy rs. 1. Ogłoszenia do Kurjera przyjmuje także Kantor własny Kurjera w Łodzi.

Redakcja, Administracja i Drukarnia: Plac Teatralny nr. 9. — Telefon Redakcji 268. — Telefon Administr. 517. W Łodzi kantor własny, Piotrkowska 7/281, telefonu nr. 313.

Nadesłane.

Zwraca się uwagę na ogłoszenie **Najpraktyczniejsza nowość** na stronicie 12-jej.

Nowe transporty **kafl** już nadeszły do składów **Krysińskiego** Marszałk. 122, róg Zgoda.

Na suknie wełny gładkie, fantazyjne, krajowe i zagraniczne, **satyny, batysty, kretony, płótna bułgarskie** w wielkim wyborze Oleca A. CHOJNAKI i S-ka Marszałk. róg Zgoda.

— Jutro, o godzinie 8-jej zrana, w kościele archikatedralnym św. Jana odprawiona będzie solenna wotywa w kaplicy Pana Jezusa.

— W kościele N. Panny Marji na Lesznie (po-karmelickim) odbędzie się jutro wotywa o godz. 9-jej zrana przed ołtarzem św. Józefa ku uczczeniu Męki Pańskiej z wystawieniem relikwii Krzyża św.

— Jutro w kościele św. Marcina (po-augustjańskim) odprawiona zostanie wotywa przed obrazem Pociesszenia N. Panny Marji, o godz. 9-jej zrana.

— W dniu jutrzejszym, o godzinie 9-jej zrana, w kaplicy Matki Boskiej Częstochowskiej w kościele św. Ducha (po-paulińskim) odprawiona będzie ku Jej czci solenna wotywa.

— Jutro, o godzinie 9½ zrana, w kościele św. Trójcy (po-trzyniarskim), odprawiona będzie przed ołtarzem Pana Jezusa Nazareńskiego uroczysta wotywa ku uczczeniu Męki Pana Jezusa. Po ukończeniu jej, pobożnym podawany będzie relikwiarz z drzewem Krzyża św. do ucałowania.

— W kościele św. Franciszka Seraffickiego (po-franciszkańskim) jutro, o godz. 10-jej zrana, odprawiona będzie solenna wotywa przed ołtarzem Pana Jezusa ku czci Męki Zbawiciela z wystawieniem relikwii drzewa Krzyża świętego.

PRZEGLĄD POLITYCZNY.

We wtorek rozpoczęły się w wiedeńskiej radzie państwa rozprawy szczegółowe nad budżetem i po raz pierwszy od czasów ery konstytucyjnej młodocześni, posuwając się o krok dalej w opozycji, odmówili uchwalenia budżetu domu cesarskiego. Posłowie: Brzeznowski i Vaszaty oświadczyli, że dopóki cesarz Franciszek Józef nie włoży na swoje skronie korony św. Wacława i nie przyrzecze spędzać części roku w Złotej Pradze, posłowie młodoczeszy głosować będą przeciw budżetowi dworu. Oświadczenia te, złożone w języku czeskim i dlatego w urzędowym protokole stenograficznym izby zapisane w formie autentycznej nie mogące, wywołały na razie tylko skutek, iż prezes gabinetu, książę Alfred Windischgrätz, odparł je stwierdzeniem, że żadnej kwestji czeskiej w sensie międzynarodowym nie zna, innymi słowy, do zawierania z Czechami umowy na podobieństwo zawartej w roku 1867-ym z Węgrami podstawny prawnej i politycznej nie widzi. Z mniej zimną krwią przyjęła wywody posłów czeskich izba, z której law ozwały się za inicjatywą hr. Hompeza okrzyki: „prez!” Insynuacje p. Gregra musiały być wczoraj przezeń cofnięte po stwierdzeniu przez ministra finansów, Plenera, że nie mają podstawy. Mimo cofnięcia obelżywej formy, p. Gregr pozostanie przy treści swoich złorzeczających zarzutów, miotanych przeciw rządowi i koalicji; dzień onegdajszy nie był zaiste „dniem pojednania” w parlamencie przedlitawskim.

Z artykułu, zamieszczonego w organie centrum katolickiego w Niemczech, *Kölnische Volkszeitung*, wynika, że i to stronnictwo porzuciło p. Miquela. Rzeczony artykuł podnosi wysoko zdolności obecnego sekretarza skarbu w rzeszy, hr. Posadowskiego-Webnera, który w licznych przemówieniach swoich w parlamencie dowiódł, że umie być gruntownym,

praktycznym, bystrym i interesującym; że posiada wszelkie kwalifikacje na kanclerza skarbu rzeszy niemieckiej i nie potrzebuje niańki w osobie pana Miquela. Ponieważ stronnictwo narodowo-liberalne, z którego p. Miquel wyrósł, oddawna już z nim zerwało, jako z przeciwnikiem traktatu handlowego z Rosją, a teraz zrywa z nim także centrum katolickie, pozostaje mu już tylko poparcie konserwatyistów agrarnych. Poparcie zaiste zbyt słabe, aby się na niem oprzeć w kampanji o reformę finansową i opodatkowanie wina i tytoniu. W tych warunkach nie pozostało p. Miquelowi nic innego, jak rzec się rzeczonych projektów i urzęczywstnienie swojej idei pozostawić — przyszłości. Czy ta przyszłość będzie jeszcze nosiła jego firmę, wątpić się godzi wobec waisni, która dzieli go z kanclerzem Caprivim, będącym dziś, po zawarciu traktatu z Rosją, panem sytuacji w Berlinie. Caprivi ma już *in petto* następcę Miquela w świeżo zamianowanym podsekretarzu stanu, Rotenburgu.

Francuski minister oświaty, p. Spuller, który nazwisko swoje powiązał na długo z zapowiedzią „nowego ducha”, mówiąc jaśniej, ducha wyrozumiałości i tolerancji wobec kościoła u dzisiejszego rządu, zezwolił benedyktynom w Solesmes, których klasztor zamknięto w burzliwej epoce Juljusza Ferryego, aby w miejscowym kościele odprawiali znów nabożeństwo. Benedyktyni, usunięci z kościoła i klasztoru, nie opuścili bowiem wówczas swojego Solesmes, ale obrawszy sobie mieszkania prywatne, poświęcili się zbiorowo opracowaniu wielkiej księgi historycznej. Obecnie p. Spuller pozwolił im na pełnienie funkcji kapłańskich we własnym ich kościele. Organy radykalne z *Intransigeantem* Rocheforta na czele rzucają się z gwałtownym impetem na Spullera, urągając jego „nowemu duchowi”, za którego inaugurację natomiast akademja francuska zamierza posadzić go na fotelu, osieroconym przez Taine'a.

Angielska izba gmin przyjęła w poniedziałek 249

KRES.

POWIEŚĆ WSPÓŁCZESNA.

Przez ADAMA KRECHOWIECKIEGO.

(Dalszy ciąg.)

Baron postanowił spróbować ostatecznego środka i bez omówień przystąpić do rzeczy.

Czekał chwilę na uspokojenie się Woryskiego, a gdy ten nieco przystanął, rzekł stanowczo, głosem stłumionym, urywanemi wyrazami:

— Chciej mię pan wszakże wysłuchać... Przyszedłem nie aby przypominać przeszłość, której nie i nikt powrócić lub naprawić nie w stanie. Przyszedłem do pana, panie Woryski, wiedziony pobudkami, których może na razie uznać nie zechcesz, które są jednak bardzo głębokie, tak bardzo, że od pół godziny znoszę twoją pogardę i niegrzeczność i nie cofam się, nie wychodzę... Przyszedłem, aby ci powiedzieć: przeszłości, jeśli chcesz, nie dotykajmy, lecz uczynmy terażniejszość lepszą...

Mimowolnie baron wpadał w ton patetyczny. Oparł się całą postacią o stolik a rękami giestykulował, nadając tam większej mocy frazesom, które wychodziły z ust jego równe, miarowe, jakby obmyślane naprzód.

Ton ten wszakże zdawał się czynić wrażenie na Woryskim. Nie przerywał, uśmiechać się ironicznie przestał i słuchał.

— Terażniejszość ta — mówił dalej baron coraz wolniej, głosem coraz słodszy, przejętym — terażniejszość ta pod żadnym względem absolutnie nie odpowiada panu. Stosunki twoje materialne...

— A co panu do tego — przerwał rubasznie p. Zdzisław. — Żyłem tak lat tyle, żyć będę dalej...

Marewicz nagłym ruchem zbliżył się do Woryskie-

go i, nie zważając na jego zachnięcie się, wypieszczoną swą dłoń położył na jego ramieniu.

— Panie Woryski — rzekł głosem drżącym od wzruszenia — mówisz, że ci przeszłość obca i obojętna, żeś zapomniał o wszystkim, a odpychasz niesłusznie człowieka, który przychodzi do ciebie w najlepszych intencjach; odpychasz jedynie dlatego, iż on z tą przeszłością ma pewien związek... Chciej mię wysłuchać przez jedną chwilę cierpliwie, a zanim odrzucisz stanowczo — czego się absolutnie nie spodziewam — odpowiedź na jedno pytanie: czy gdyby przyszedł do ciebie wróg twój — może w chęci naprawienia choć w części krzywdy wyrządzonej ci niegdyś — i ofiarował nie pomoc własną, bo tej byś mógł nie przyjąć — lecz podał ci sposobność poprawienia ciężkiego losu, czybyś odrzucił?...

Woryski szeroko rozwartymi, zdziwionemi oczyma patrzył na barona i nie rozumiał. Po głowie przelatwały mu myśli splecione dziwnie. Ten nienawistny mu człowiek przychodził widocznie w jakimś celu, miał w tem interes, aby mu dopomógł, aby go wydzwignąć z nędzy.

W jednym mgnieniu oka przypomniała mu się wczorajsza trwoga głodu — wyczerpanie wszelkich środków, brak nadziei uzyskania jakiegokolwiek zarobku, starość okropna, śmierć w szpitalu... W słowach barona zdawała się przeblyskiwać jakaś nadzieja; w każdym razie wysłuchać go było potrzeba...

Baron czekał odpowiedzi, bacznie patrząc na twarz Woryskiego, który z oczyma wlepionemi w ziemię miledzał.

— Nie jestem biegły w rozwiązywaniu zagadek — ozwał się wreszcie zwykłym swym tonem Woryski, głowy nie podnosząc. — Mów pan jasno, czego żądasz, a ja odpowiem: tak lub nie...

Po twarzy Marewicza przebiegł błysk zadowolenia. W słowach ostatnich p. Zdzisława czuł już zwycięstwo.

— Nie żądam nic — odparł bardzo łagodnie, pokornie niemal, bo żądać nie mam prawa. Mam panu

tylko uczynić propozycję, która, jeśli ją przyjąć zechcesz, zapewni ci może byt absolutnie odpowiedni...

Znowu urwał, nie spuszczać oka z twarzy Woryskiego, która widocznie się mieniała.

— Jaka propozycja? — zagadnął Woryski, widząc, że baron się ociąga.

Marewicz nieznacznie się uśmiechnął.

— Pozwoli pan?... — rzekł, przysuwając sobie krzesło. — Zmęczyłem się, usiąść muszę...

— Proszę — odburknął Woryski i sam usiadł na nieposlanem łóżku.

— Wiadomo panu, iż założyłem bank — zaczął po chwili baron tonem znacznie swobodniejszym.

— Niewiadomo mi wcale — wtrącił Woryski — nie zajmuję się tem zgoła, w ogóle nie i nikt mię nie zajmuje...

Otóż — ciągnął baron, nie podnosząc ostatniej pesymistycznej uwagi p. Zdzisława — założyłem ów bank, w którym pan byłeś wczoraj... Interes rozwija się świetnie, to kopalnia złota...

— Winszuję panu — ironicznie przerwał Woryski — ale znów nie rozumiem...

— Zaraz objaśnię, a nawet powiem odrazu — spieszenie rzekł baron. — Wakuje w tym banku posada dyrektora, chcesz ją pan przyjąć?...

Spodziewał się Marewicz olbrzymiego wrażenia. Tymczasem przeciwnie. Ani jeden muskuł nie drgnął w twarzy p. Zdzisława. Oczy jego mętne, zamglone spoglądały tylko z pewną nieufnością na barona. I nagle wybuchnął rubasznym śmiechem.

— O... ol — mówił — ta kopalnia złota widać wyczerpuje się do denka, skoro pan baron mnie do niej dopuszcza!...

Marewicz się schmurzył.

— Możesz pan absolutnie odmówić — odparł — ale nie widzę powodu do śmiechu... Sprawa jasna...

— Et, co to dużo gadać! — przerwał Woryski. — Nie darmo włóczę się po świecie lat sześćdziesiąt, aby, jak młody wróbel, dawać się łapać na plewy. Jeżeli rzeczywiście interes świetny, to znalazłbyś dy-

głosami przeciw 226 wniosek kanclerza skarbu, Harcourt, ustanawiający, że każde posiedzenie wtorkowe poświęcone być ma rozbirowi wniosków rządowych. Zwyczajstwo to sławią organy ministerjalne nad Tamizą, jako ratunek wobec grożącego przesilenia. Gdyby wniosek Harcourta był upadł, lord Rosebery znalazłby się wobec dylematu: złożenia dymisji gabinetu w ręce królowej, lub natychmiastowego rozwiązania izby; wówczas bowiem o wykonaniu programu z Newcastle, którego domagają się natęczywie radykałiści, nie mogłoby być mowy. A i tak lord Rosebery nie zasypia na różach. Większość 38—42 głosów, którą cieszył się jeszcze Gladstone, zeszcupłała na 18 głosów po wycofaniu się z niej grupy parnellistów. Jeżeli we wtorek większość lorda Rosebery po nad własne jego rachuby urosła do 26-iu głosów, to przypuszczać wypada, że parnellisci tym razem głosowali z rządem w mniemaniu, że przyjęcie wniosku Harcourta ułatwi *home rule* owi irlandzkiemu wejście na porządek dzienny obrad izby. Jakis wtorek rządowy może i dla nich będzie jutrzemką!

Br. Z.

Podatek komorniany.

III.

Całe dziesięć stron ścisłego druku poświęcono w wydawnictwie kancelarii państwa na wyjaśnienie charakteru nowego podatku.

Ministerjum finansów wielokrotnie i z naciskiem zaznacza, że nie jest to, jakby sądzić można, opodatkowanie *rozchodu*, ponoszonego na wynajem lokalu, lecz że przeciwnie zamiarem projektodawcy było ustanowienie podatku *od dochodu*, któryby obciążał przeważnie klasy ludności, od innych podatków osobistych wolne.

Ponieważ do wprowadzenia właściwego powszechnego podatku dochodowego władze skarbowe nie posiadały dostatecznych danych ani odpowiednich organów poborczych, przeto powzięto myśl opodatkowania dochodów zamożniejszej ludności miejskiej, przyczem za miernik wysokości tych dochodów uchwalono wziąć wydatek, jaki każdy mieszkaniec miasta przeznacza na swój lokal. Opierano się tu na tem przypuszczeniu, że wysokość opłacanego komornego podnosi się w miarę wzrostu dochodów lokatora, stanowiąc od 2% (u najbogatszych) do 50% (u najuboższych) jego budżetu ogólnego.

Usiłowaniem więc prawodawcy było unormowanie podatku komornianego w ten sposób, aby większym ciężarem obarczył ludzi bogatszych, mniejszym mniej zamożnych, a najuboższych nie dotykał zupełnie. Dla pierwszych więc ustanowiono skalę 10% od rocznej wysokości komornego, która to skala stopniowo się zniża, dochodząc do 1½% i wreszcie przy mieszkaniach najtańszych do 0.

rektorów huk... i do mniebyś nie przychodził wyciągać mi z biedy. Co prawda, przykryła mi się ta bieda, nawykła do niej nie mogę i radym, aby mnie kto z niej wyciągnął, choćby tym „ktosiem” był nawet pan, panie baronie. Pal licha! Ale widzi pan, to, co jest dzisiaj, to już znam... przepisywać akty po biurach—choć wrok djabła mi się popsuł—potrafie, i wiem, że się tem nikomu i w niczem nie narazę. W propozycji zaś pańskiej, panie baronie, czuję coś, co mi się podejrzaniem być zdaje i—bardzo niepewnym. Nie mam ochoty leżeć w jakimś kłopot, którego natury nie znam, zarówno jak i twojej, panie baronie. Słyszałem o tobie... dawniej to i owo. Wiem, żeś pieniędzmi szastał po świecie, jak śmieciem. To zaś, co wczoraj pod drzwiami twojego banku słyszałem, dowodzi mi, że się pieniążki wyczerpały, a nędza, którą wyzyskujesz, buntuje się z rozpaczem...

— Panie Woryski! — krzyknął Marewicz błąd z gniewu.

— O, nie unosmy się! — przerwał p. Dzdzisław. — Przychodząc tu do mnie, przygotowany być musiałeś na gorsze rzeczy, niż to, co ci mówię... Sądziłeś jednak może, iż zastaniesz zdziennialego, głupiego a głodnego starca, którego na piękne słówka łatwo złaskiem i który za grosz jałmużny będzie ci lapy lizał! Otóż, panie baronie, pomyliłeś się... Nie chciałem wprawdzie i nie lubię wspominać o tem, ale raz przeciw powiedzieć ci to muszę: Na wiele rzeczy w życiu pozwolić mogłem... wielu rzeczy się wyrzec, na wiele niby nie zważać. Ty, panie Marewicz, i inni mogliście mniemać, iż niema granic mojemu niedołęstwu czy głupocie. A ja, gdyście wy tak sądzili, ja się z was śmiałem, panie baronie! Śmiałem się z ciebie, gdyś z piękną panią... he... he... która nosiła moje nazwisko, wędrował po Europie, gdy musiałeś przyjąć i dźwigać obowiązek, których ja się wyrzekłem; wobec tego—wierząc, panie Marewicz—nawet ta nędza, wśród której mnie widzisz, wydaje mi się lekką...

(Dalszy ciąg nastąpi.)

Ale chcąc utrzymać w podatku, stopniowanym podług ceny mieszkania, charakter podatku dochodowego, trzeba było uwzględnić tę okoliczność, że cena komornego nie wszędzie w jednakowym stosunku pozostaje do ogółu dochodów lokatora. W miastach większych, droższych, stanowi ona znacznie większą część budżetu rodziny, aniżeli na prowincji, gdzie mieszkania są tanie. Kto płaci 200 rs. za mieszkanie w Warszawie, ten prawdopodobnie nie posiada więcej dochodu rocznego nad kilkaset rubli. Ale w małym miasteczku posiadacz nawet kilkusetletniej renty nie płaci więcej za mieszkanie nad 200 rs.

Skutkiem tego wszystkie miasta w państwie podzielono na pięć klas, przyczem w miastach droższych wyznaczono niższą, a w miastach tańszych wyższą skalę opodatkowania. Tak np. lokator, najmujący mieszkanie za 350 rs. w Petersburgu, płaci 5 rs., w Warszawie 6 rs., w Łodzi, Lublinie i Kaliszu 7 rs., w innych miastach gubernjalnych Królestwa 9, a w powiatowych 11 rs. W miastach należących do I-ej klasy wolne są od podatku mieszkania do 300 rs., w II-ej klasie do 225, w III-ej do 150, w IV-ej do 120, a w V-ej tylko do 60 rs.

W tej klasyfikacji miasto Warszawę zaliczono do klasy II-ej. Do pierwszej należą Petersburg i Moskwa. Z tego widać, że mieszkania w Warszawie uznano za tańsze od mieszkań petersburskich.

Motywa ministerjalne przyznają, że danych bezpośrednich o cenie mieszkań w każdym z miast—nie zbierano. O względnej drożyznie lokali wnioskowano z danych pośrednich. Pod względem liczby ludności zresztą zaliczono Warszawę do klasy I-ej wraz z Petersburgiem i Moskwą. Ale prócz liczby ludności brano na uwagę jeszcze: a) administracyjne znaczenie miasta, b) sumę opłat handlowych, c) ogólny szacunek wszystkich nieruchomości i d) budżet dochodów zwyczajnych. W objaśnieniach ministerjalnych nie podano, który z tych względów przeważał, że Warszawę przeniesiono do klasy II-ej.

Bądź co bądź, ponieważ rezultat wypadł niecisły (co zresztą ministerjum samo z góry przyznaje), można więc przypuścić, że nie były brane pod uwagę warunki specjalne, sprawiające, że cena mieszkań w Warszawie jest niepomernie wysoką i objaśniającą, dlaczego tak jest mianowicie.

Rezultaty spisu jednodniowego w r. 1882-im specjalna anketa mieszkaniowa i praca p. Adolfa Suligowskiego¹⁾ wykazały, że liczba mieszkań w Warszawie jest o wiele zamała. W Londynie na 1 dom przypada 8 mieszkańców, w Berlinie — 32, w Paryżu—35, w Petersburgu—52, a w Warszawie—93.²⁾ Ztąd pochodzi fakt, że mieszkania w Warszawie są droższe, aniżeli w któremkolwiek z miast wielkich w Europie zachodniej. W Londynie średnio cena wynajmu jednej izby wynosi (licząc pieniądze podług minimalnej wartości) rocznie 48 rs., w Dreźnie — 51 rs., w Hamburgu—74 rs., w Berlinie—75 rs., w Paryżu—80 rs., a w Warszawie—100 rs.³⁾

Przytoczone powyżej źródła statystyczne mogą dostarczyć więcej zupełnie przekonujących dowodów na poparcie powyższego twierdzenia.

To też nie wątpliwy, że skoro tylko wiadomości te przedstawione będą władzy skarbowej, nie omieszka ona postarać się o zastosowanie do Warszawy pod względem opłaty podatku komornianego taryfy klasy I-ej.

Prawodawca bowiem dobrze pojmował, jak niepożądane skutki wywrzeć może zbyt wysokie opodatkowanie mieszkań. „Zbyt wysoki podatek komorniany—czytamy w przedstawieniu p. ministra finansów—mógłby stać się skrepowaniem tak ważnej potrzeby, jaką jest potrzeba mieszkania. Nie mówiąc już o niepomyślnych hygienicznych i sanitarnych skutkach podobnego skrepowania, nie mówiąc o wywołanej tendencji do wymijania prawa, nie ulega wątpliwości, że zbyt wysokie opodatkowanie mieszkań wykrzywiałoby charakter podatku: wskutek zmniejszenia popytu na mieszkania droższe i obniżenia ich ceny, podatek zostałby faktycznie przeniesiony z lokatorów na właścicieli i byłby jedynie nader uciążliwym dodatkiem do podatku od nieruchomości.”⁴⁾

Zwrócenie uwagi na niebezpieczeństwo, o którym mówi ministerjum, należy w pierwszym rzędzie do delegatów w komisjach, a następnie do instytucji ogólnomijskich.

Ludomir Grendyszyński.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE

Wiedeń, 9-go kwietnia.

(Korespondencja specjalna Kurjera Warszawskiego.)

Odbyła się dzisiaj jeneralna próba w Operze nadwornej z dwóch nowości. Nagrodzona na konkursie w Gotha

1) Kwestja mieszkań. Warszawa 1889

2) Suligowski l. c. str. 22 i 23.

3) Suligowski str. 18 i 19.

4) Wydawnictwo kancelarii państwa str. 52.

opera wiedeńska Förstera „Róża z Pontevedra” jest j. dnoaktówką, to rzecz modna obecnie, również jako i bretto wiejskie. Rzecz dzieje się w Hiszpanji; najpiękniejsza dziewczyna, która wśród uroczystości ogłoszenia jest „Róża”, odpycha kochanka miejscowego i, wbrew zakleciom matki, pragnie iść w świat z obcym, Pedrem, który jej wierność przysięga. Tymczasem przyjęta w domu żebrażka wędrowną wyłania się jako porzucona przez Pedra żona jego. „Róża” wyrwa mu sztylet i zabija go koniec. Muzyka ma wielką wartość, odznacza się dobrą mi właściwościami Wagnera i Mascagniego, instrumentacja wyborna i oryginalna, obfitość melodyj, chóry oryginalne i przyjemne, wspaniałe kwintety; za to partje solowe słabe. Dla grających trudne zadanie wypełniania scen mimiką, gdyż oprócz uwertury, są trzy intermezzy, jedno przy opuszczonej kurtynie, dwa przy otwartej scenie; jest to muzyka tak zwana nastrojowa, bardzo piękna, przejmująca, ale nadaje się więcej na produkcję koncertową, niż operową. Całość jest dziełem prawdziwego talentu.

Balet „Burschenliebe” pokazuje nam figle studentów w Heidelbergu, obrazki rodzajowe mimiczne, nieco i tańców, ładny sen czarodziejski studenta, zamkniętego do karceresu, na zakończenie owacja dla profesora i dla jego córki, narzeczonej jednego ze studentów, który omal, że jej nie stracił, uganiając się za baletniczką z cyrku. Jest to przyjemne widowisko i przyjemna muzyka, „dorobiona” przez Bayera, który spożytkował melodie licznych pieśni studenckich.

Przybył tu Rubinstein; w środę da on sam wielki koncert fortepjanowy, w sobotę zaś przedstawi na koncercie Towarzystwa muzycznego ostatnie swoje dzieło: „Mojżesza”.

Hrabina Krystyna Thun wydała tutaj tom p. t. „Opowiadanie prababki”; jest ich 11; najładniejsze są: Szczęście, Cichy dom, Drwanią, Ostatni sen matki, Stara czarownica, Muzeum; można śmiało twierdzić, że od czasu Andersena i Brentana nie piękniejszego w tym rodzaju się nie pojawiło. Warto przyswoić.

Wczoraj po południu wznowiono w teatrze Raimunda, po 30-tu latach, sławną z czasów Gallmayerowej krotoczwilę: „Kucharka księdza proboszcza”, Berga, niegdyś twórcy i redaktora *Kikeriki*. Był to pisarz pełen humoru rdzennego; possy jego były swojego czasu stokroć lepsze, niż dzisiejsze. Robota i czułość wyją się dzisiaj poniekąd niesmacznie, niemniej humor, dowcip, ciętość pozostały świeżymi; publiczność bawiła się wybornie.

Séjour pary cesarskiej w Peszcie rozpocznie się d. 25 b. m. Przedtem cesarzowa trzymać będzie do bierzmania wnuczkę po arcyksięciu Rudolfe.

Ogłoszono już rozporządzenia i przepisy względem ceremonjału przyjęcia cesarza Wilhelma.

Przed Burgiem bulują ogromne szopy, gdzie będą garderoby i stajnie „trupy” artystokratycznej, która bierze udział w karuzelu.

Dla cesarza będzie przedstawiony tylko kostjumowy, konny kadryl; cały turniej odbędzie się dopiero d. 21-go i 28-go b. m. Według programu, będzie to coś, czego Wiedeń jeszcze nie widział. Pojedyncze grupy, które miałem sposobność widzieć, to gotowe sceny dla malarzy.

Nie było w tym karnawale „gshnasfestu”, za to na wiosnę turniej z czasów Karola V-go. Szkoda, że się to odbędzie tylko w t. zw. Ujeżdżalni hiszpańskiej, a nie w Praterze, ażeby setki tysięcy przyglądać się mogły. Łoża kosztuje 75 zlr., inne ceny od 50 aż do 2 zlr. na najwyższej galerji. Dochód na cele dobroczynne; artyści ponoszą sami koszty.

Redakcją dzienników zaczyna, zwłaszcza w nocy, srode dokuczać ciekawość fagasów kawiarnianych, którzy ciągle telefonowe dzwonki w ruch wprawiają. Jeden dziennik zestawia zbiorek djalogów z jednej nocy, np.: Co nowego? Od dwóch godzin żadna bomba nie pękła. Czy można iść do piwiarni, bo podobno niema gazu? Niech sobie pan zrobi iluminację w głowie, obejdzie się bez gazu. Kto jest większy: Heine czy Grillparzer? Idzie o zakład. Rosegger (który pisał niedawno, że nie zna Heinego). Kto będzie jutro wybrany? Proszę jutro o tym samym czasie nie pytać. Czy na Josefstadzie był dziś pełny teatr? Ile metrów ma wieża Eiffla? Halloch! Cemu niema odpowiedzi? Redakcja jest grubiańska, niech was licha! Czy prawda, że powstaje w Wiedniu hotel dla samobójców? Czy będą broń wypożyczać? Czy własną broń wolno przynieść za opłatą korkowego? Potrzebujemy nagle dat o Yvette Guilbert, gdzie urodzona, oraz czy Réjane używa jedwabnych ozarynych pończoch? Odpowiedź może być jutro. Co? Nie będzie odpowiedzi? To was nie obchodzi? A cóż was obchodzi? Zapewne i wy tam coś do tych djalogów moglibyście dodać.

Berlin, 10-go kwietnia.

(Korespondencja specjalna Kurjera Warszawskiego.)

Niemieckie Towarzystwo pokoju wczoraj wieczorem w sali obywatelskiej gmachu ratuszowego odbyło zebranie publiczne, którego przebieg wykazał, że zasady Towarzystwa w szerokich masach ludu niemieckiego znalazły w ciągu ostatniego roku nader podatny dla siebie i urodzajny grunt.

Liczba członków wykazuje cały szereg wybitnych na-

zwisk, że wymienię tylko: hr. K. v. Bothmera w Wiesbaden, Maurycego Brascha w Lipsku, dra Ryszarda Grelinaga w Berlinie, dyrektora Jerzego Haberlanda w Berlinie, dra Ernesta Harmeninga w Jenie, prof. dra M. Lazarsa w Berlinie, tajnego radcę rejencyjnego prof. Wilhelma Förstera, Gotthelfa Nathansona, Ryszarda Schmidt-Cabanisa i Fryderyka Spielhagena w Berlinie.

Na zgromadzeniu Schmidt Cabanis odczytał swój poemat: „Wojna wojnie”, poczem rzeczywisty radca tajny dr. Förster miał pouczający nader wykład o znaczeniu pokoju dla ludzkości. Inny mówca, Kösebitter, nauczyciel gimnazjalny, ostro ganął prasę, której czynił zarzut poduszczania szowinizmu narodowego i roznamietniania względem siebie narodów; wini nadto reprezentację narodową oraz rządy z powodu, że na inne cele, prócz wojskowych, niema pieniędzy. Sala była nabita publicznością, nie szczędzono oklasków. Znaczna liczba nowych członków zapisała się do Towarzystwa.

Niedawno zmarły radca handlowy, Jakub Israel, szef domu handlowego europejskiej sławy, bardzo się okazał szczodrym. Na mocy testamentu swego przekazał razem około pół miliona marek na cele dobroczynności publicznej; 100,000 marek zapisał miastu Berlinowi z przeznaczeniem, aby z odsetek tej sumy corocznie w dzień śmierci fundatora udzielane były zapomogi biednym, wstępującym się swej nędzy. Instytut wychowawczy dla sierot imienia Borucha Auerbacha otrzyma 50,000 marek, żydowski dom zdrowia 20,000 m., 12,000 m. kasa emerytalna żydowskiej gminy tutejszej, 10,000 marek fundacja imienia cesarza Wilhelma i cesarzowej Augusty, 10,000 marek szpital w Kolobrzegu. Nadto wyznaczone są legaty na przytułek dla pozbawionych własnego dachu, dla Towarzystwa wspierającego rzemieślników i artystów, dla szkoły agronomicznej w Hanowerze, dla Towarzystwa młodych kupców w Berlinie itp. Spadkobiercy zmarłego nadto poświęcili sumę 250,000 marek na rzecz kasy emerytalnej dla urzędników domu handlowego.

W kołach dyrektorów tutejszych teatrów na razie pewien zapanował popłoch, ponieważ policja poczyna energicznie przystępować do rozpatrywania koncesyj. Podobno w przyszłości mają być zaprowadzone obostrzenia przepisów o udzielaniu koncesyj osobom prywatnym.

K.

Rzym, 7-go kwietnia.

(Korespondencja specjalna Kurjera Warszawskiego.)

Onegdaj zrana w Eldorado odbyło się ostatnie posiedzenie kongresu lekarskiego pod przewodnictwem doktora Baccellego, ministra oświaty. Przemawiali tam kolejno reprezentanci różnych krajów, a między nimi i nasz dr. Dobrzycki, którego przemówienie zgromadzeni jaknajprzychylniej przyjęli. Dr. Bouchard, główny przedstawiciel medycyny francuskiej, najlepiej był zrozumiany, gdyż własnym przemawiał językiem, i trafił do przekonania krajowców, bo rzekł, iż wielka gościnność rzymska podbiła wszystkie serca francuskie. Tu nawiasem dodać wypada, iż ze wszystkich włochów rzymianie są najmniej gościnni, światli i uczynni, najmniej godni współczucia. Zdanie p. Bouchard'a dowodzi wartości... pochlebstw urzędowych.

Łunch czyli śniadanie, które potem nastąpiło w Cieplich Karakalli, było nader okazałe. Na ogromnych stołach, pośród starożytnego gmachu ustawionych, widać było dwa pieczone daniela z pozłaceniami rogami, darowane przez króla, tudzież pieczone cielę, 20 baranków, 2,500 kapłonów, 30 szynki, 50 tortów, 4,000 ciast itd. Win, wyłącznie włoskich, bo i szampan nawet był włoski, wypróżniano bez ustanku ogromne flasze. Szampana włoskiego Malvolti wypito 1,000 butelek. W sali Gładjatorów znajdował się stół prezydjum dla 150 osób i stoły dla pań, których było 800. Na ucztę tej znajdował się razem do 7,000 osób. Na znak ministra oświaty, dra Baccellego, puszczono tysiące gołębi z różnobarwnymi kartkami o łacińskich i włoskich napisach, sławiących zjazd powszechnej mądrości. Po śniadaniu około g. 2-jej doktor Baccelli, witany z zapałem przez kolegów, którzy mu dziękowali, wstąpił na złom kolumny i wymówił te słowa kilka:

„Na tych wspaniałych zwaliskach raduje się dusza starożytnej Romy, ufając, że przedłużycie jej chwałę w Rzymie włoskim.

Niegdyś do tego nieśmiertelnego grodu, który władał mieczem i światłem, ciągnęli przez *Via Sacra* królowie i ludy pokonane jego żelazem: dziś zaś spieszy do Rzymu wszystko, co jest największego i najszlachetniejszego w wiedzy ludzkiej przez nową *Via Sacra* wolności i nauki.

„Nie zapominajmy tedy tego uroczystego dnia, stańmy się godnymi naszej chwały i radujmy się z nowej naszej wielkości, której się już nie lekają, lecz ubóstwiają inne „udy.”

Po mowie ministra oświaty pito jeszcze i wnoszono zdrowia we wszystkich językach.

Później była przejażdżka galowa po *Corso*, jak podczas karnawału i nierównie świetniejsza, bo zwyczajny karnawał rzymski przestał już właściwie istnieć. Do 3,000 powozów uczestniczyło w tym spacerze, a większa ich część przyozdobiona była w kwiaty. Królowa dwa razy przejeżdżała przez *Corso*, obsypana była kwiatami.

Po galowem *Corso* zapalano i gaszono *moccolotti* czyli niezliczone świeczki, jak w ostatni dzień karnawału rzymskiego, a potem nastąpiła owa *fiaccolata* czyli pochód z latarniami malowanymi, który od godz. 8-jej trwał prawie do 11-jej wieczorem, albowiem niepodobna było postępować przez *Corso*, gdzie tłoczyło się 300,000 osób!... Latarni alegorycznych czyli transparentów było do 1,000. Były to dowcipne godła dopiero co skończonego kongresu. Najciekawszą była „przechadzka archeologiczna” czyli główne pomniki starożytne Rzymu, jako tryumfalny łuk Tytusa, piramida Kajusa Cezjusza i samo Kolosseum w małych rozmiarach, przeciągające i oświetlone różnobarwnymi ogniami bengalskimi.

Z SĄDÓW.

MIELCZAREK I JEGO BANDA

Rozprawy sądowe.

(Korespondencja własna Kurjera Warszawskiego.)

Łódź, d. 11-go kwietnia.

Trzeci dzień rozpraw zgromadził w sali sądowej liczniejszy zastęp publiczności. Jest około 200 osób, w tej liczbie znaczna część pań.

*

Godzina 10-ta min. 30. Sąd, wobec nieprzyznania się do winy i do udziału w bandzie wielu z oskarżonych, tudzież celem wyjaśnienia taktyki, którą główni obwinieni starają się obalić oskarżenia o utworzenie z góry uplanowanej szajki zbrojnej, działającej jednomyślnie i pod wodzą uznanego naczelnika—postanowił zbadać resztę świadków, wymienionych w akcie oskarżenia, z wyjątkiem nieobecnych, których zeznania sąd i strony uznały już za mało ważne. Co zaś do kilku świadków, którzy się nie stawili, a których zeznania są ważne, sąd zdecydował wziąć w rachubę zeznania, złożone na śledztwie pierwszym, które w miarę potrzeby odczytywane będą.

*

Wezwano Ziolkowską, która w procesie niniejszym staje i jako świadek i jako podsądna, a odpowiada z wolności. Przewodniczący oznajmia jej, że ponieważ wczoraj opuściła salę dla świadków bez pozwolenia, że nie stawiała się później i trzeba ją było sprowadzić dziś aż przez policję, sąd tedy zdecydował zaarrestować ją do czasu ukończenia procesu.

Przewodniczący: A teraz, co świadek wie w tej sprawie?

Ziolkowska: Mieszkałam z Mielczarkiem w Częstochowie w domu Milaczewskich; wynajmowałam lokal pod nazwiskiem Wrzesińskiej i taki pasport posiadałam. Do Mielczarka przyjeżdżali: „gruby Władek” i „Roman”. Karczmarek przed świętami byłam; przyjechał o 7-jej wieczorem a wyjechał rankiem. Matuszewska opowiadała mi, że do Domaradzyna jeżdżili: Matuszewski, Wastrach, Szkudlarek, Wandracz, Olszewski. Ci sami też byli w Beldowie. Matuszewska nie mówiła, co przywieźli; przyznała się jednak, że ma rzeczy pochodzące z kradzieży. „Może być ze mną źle!”—powiedziała. Z pomiędzy rzeczy miało sprzedać dwa lichtarze. Lichtarze te, jak objaśniła Matuszewska, skradzione były w Zalewie. Z obawy przed gniewem Mielczarka, wabano się ze sprzedażą lichtarzy innemu paserowi.

Oskarżony Matuszewski zaprzecza zeznaniom Ziolkowskiej i powołuje się na żonę i dzieci.

Świadek Jeruzal objaśnia, że spotkał się z Mielczarkiem w karczmie w Strzegocinie na jesieni 1892-go r.; nie poznał go odrazu, dopiero gdy mu powiedział towarzysz, Płociennik, przypomniał sobie, że to Bartek, którego znał od dziecka do czasu ożenienia i uważał za porządnego człowieka. W towarzystwie Mielczarka było trzech mężczyzn. Po fizjonomji poznaje Kaczmarek, innych przypomnieć sobie nie może. Spotkał ich przed kradzieżą w Kucharach.

*

Przewodniczący oświadcza, że prośba Kaczmarek, ażeby dopuścić do wnoszenia za nim obrony pom. adw. przys. Filipkowskiego, uwzględniona została.

*

Świadek Płociennik zeznaje to samo, co Jeruzal, dodając, iż Mielczarek ożenił się przed siedmiu laty i, jak słyszał, żył z żoną dobrze. We dworze strzegocińskim był za lokajczyka. Po fizjonomji poznaje Zielińskiego, zdaje mu się, że widział i Kaczmarek; czwartego nie poznaje.

Prokurator: Świadek nie wie, czy Mielczarek często zmieniał służbę?

Świadek: W ciągu ostatnich lat siedmiu w dwóch miejscach tylko służył.

Świadek Paliński zeznaje, iż do jego karczmy w Strzegocinie weszło czterech mężczyzn; o jednym mówili mu dwaj poprzedni świadkowie, iż to jest

Mielczarek, którego, jak również i Kaczmarek, zna, lecz z dwoma towarzyszami; Mielczarek mówił świadkowi, ażeby ich zostawił w spokoju, gdyż nikogo nie zabili, ani podpaliłi. Z Mielczarkiem chodził do szkoły.

Nastąpiło badanie świadków co do stwierdzenia alibi Malickich, Wandracza. Szkudlarka, Kujawiak i Wastracha.

Świadek Grzegorzczak był wezwany na rewizję do Malickich; M. nie chciał otworzyć.

Św. Jankowski zeznał, że Malicki w ostatki nocował u niego w Głównie; w ostatni wtorek udał się na spacer około godziny 8-jej wieczorem jednocześnie z M., lecz w nocy tenże wyszedł. (Oskarżony Malicki wtrąca, iż Jankowski ma złość do niego.)

Świadek Szulc utrzymuje, iż w ostatni wtorek, pomiędzy godz. 10—11-tą wieczorem, Wandracz, który u niej stał na stacji, wyszedł z Antczakiem.

Świadek Jancówna, że Wandracz powrócił około godziny 5-jej rano; otworzyła mu drzwi sama; przyniósł zawiniątko, które rozwinął, i pokazał kawalek towaru na spodnie. Świadek Antczak, że gdy ich Wandracz odprowadzał, ktoś go zawołał. Świadek Antczakowa, że Wandracz, zawołany po imieniu: Karol! Karol! opuścił ich towarzystwo.

Świadek Waldarski zeznaje, że Szkudlarek mieszkał u niego; nikt S. nie odwiedzał, raz tylko przyszedł Matuszewski wziąć mu miarę na buty.

Prokurator: Czy świadek zna Matuszewskiego?

Oskarż. Matuszewski (zrywając się z ławki): O, i bardzo dobrze, gdyż mi winien jeszcze za buty rs. 1 kop. 50...

Świadek odpowiada prokuratorowi twierdząc.

Świadek Kierszkowski zeznaje, iż młody Malicki był w jego propinacji w Soplu, podczas wesela w ostatki; kręcił się koło szuffad w alkierzu, a że miał złą opinię, zaczął go podejrzewać. Wypędzony do izby karczemnej, nawymyślał K., za co ten uderzył go kieliszkiem i zranił w czoło; gdy M. zaczął grozić, świadek porwał gwiecht, rzucił nań i trafił w głowę.

Świadek Kwiatkowski, stróżując w Bratoszewicach, widział przejeżdżający wóz szosa do Łowicza; na wozie siedziało kilku ludzi. Świadek Miskiewicz potwierdza powyższe zeznanie, dodając, iż Kujawiak cieszył się dobrą opinią.

Świadek Staszak stwierdza, iż w ostatni wtorek zabawy u Dębińskiego nie było; widział Wastracha na zabawie u D., ale w niedzielę. Świadek Czupiński w ostatni wtorek spotkał Wandracza na ulicy w mieście o godz. 10-jej wieczorem, lecz rozstał się z nim zaraz.

Świadek Józef Palusiak: W nocy z wtorku na środę popielecowa Kujawiak spał u mojej matki razem ze mną. Wyszedłem z domu o godz. 6-jej rano, pozostawiając Kujawiaka jeszcze na posłaniu. Świadek Jan Palusiak: Kujawiak był w domu, spał całą noc. Od soboty do czwartku po południu był w domu i chodził do roboty. Świadek Pelska i Siliński we środę popielcową rano widzieli Kujawiaka.

*

Godzina 11-ta min. 50. Przewodniczący, za zgodą prokuratora i obrony, uwalnia do domów zbadanych świadków, prócz sześciu, którzy zeznawać będą w innych sprawach.

*

Godzina 12-ta. Odebrano przysięgę od nowo zameldowanego świadka Muszyńskiego.

Obroncy: Małachowski, Sudra i Wyczalkowski przypominają, iż nie zbadano jeszcze świadków, mających zeznawać w interesie ich klientów. Przewodniczący konstatuje, iż rzeczywiście należy zbadać jeszcze 9-iu świadków.

Godzina 12-ta min. 20. Przewodniczący ogłasza krótką przerwę.

*

Godzina 12-ta min. 35. Sąd przystąpił do przesłuchania świadków.

Świadek Lenartowska, córka oskarżonego kucharza z Domaradzyna, zeznaje, iż podczas napadu na dwór pp. Piędzickich, ojciec był chory i nocował w domu. Kujawiak u nich nie był. O napadzie dowiedziała się tejże nocy od Andrzejki Szytlakowej, która stwierdza to i zeznaje, że obudzona przez chłopca ze wsi wybiegła do sieni i dowiedziała się od niego, że dwór okradli. Kto był ten chłop, nie wie. Gdy młody

sza Lenartowska drzwi otworzyła, widziała, że ojciec jej i matka leżeli w łóżku. Mieszkanie świadka znajduje się w jednej sieni z mieszkaniem Lenartowskich i gdyby ktoś wchodził lub wychodził z ich mieszkania, musiałaby słyszeć.

Świadek Malicka zeznaje, iż mąż jej Franciszek nocował w Głównie, gdzie miał robotę. Podczas rabunku w Domaradynie jest pewna, że był w Głównie, gdyż zapewniał ją o tem gospodarz, u którego M. miał nocleg. We środę popielcową Malicki zrobił bat na dzieci, który następnie odebrano.

Świadek Olszerowa, właścicielka domu, w którym Lachowiec mieszkał. Pyta się, co ma zeznawać.

Obrońca: Czy Lachowiec nocował u siebie w nocy z wtorku na środę popielcową.

Świadek: Nie wiem. Pamiętam, że pewnej nocy, której właściwie nie przypominam sobie, posłyszałam w mieszkaniu lament kobiecy i wielki hałas. Była wtedy może godzina 4-ta nad ranem.

Świadek Lachowiczowa zeznaje, iż w ostatni wtorek mąż jej powrócił około godz. 11-ej wieczorem do domu; następnie pokłócił się z nią i pobił. W bóje rzuciła na niego nożem i zraniła, poczem uciekła przeżoną. Była późna noc.

*

Godzina 1-sza. Przewodniczący ogłasza przerwę posiedzenia na godzinę, przyczem prosi obrońców, ażeby w piątek rano wszyscy byli obecni, zapowiadając, iż 4-ej nieobecni świadkowie zbadani zostaną jutro i że śledztwo sądowe uzupełnione będzie po odczytaniu trzeciego aktu oskarżenia.

W pauzie publiczność tłoczy się za przegrodę, ażeby zbliżyć zobaczyć oskarżonych, których zachowanie się jest nadzwyczaj swobodne.

Kaczmarski siedzi tylko ponury. Jest to barczysty mężczyzna. Twarz ma coś zwierzęcego w sobie; oczy, głęboko osadzone, mają wyraz niemily.

Bortkiewicz pochodzi ze sfery inteligentniejszej, wyraz twarzy łagodny, mówi poprawnie.

Szłaski przedstawia typ pospolitego blondyna o grubych rysach twarzy, jest tęgi, stąd nazwa „gruby”.

Wastrach robi wrażenie przystojnego rzemieślnika, rysy jednak ma pospolite; snać dba wielce o swoją fryzurę, gdyż ciągle się czesze...

Podczas przerwy wyprowadzono aresztantów na obiad.

*

Godzina 2-ga. Wprowadzono do sali tylko tych więźniów, na których ciążył przestępstwa popełnione w obrębie gub. kaliskiej. Są to: Mielczarek, Szłaski, Gąsiorowski, Kaczmarski, Flor. Mielczarkowa, Bortkiewicz, Andrzej Zieliński.

*

Stawił się wezwany do ekspertyzy w sprawie o zabójstwo Suchorukowa lekarz tutejszy, dr. Gensz.

Godz. 2 m. 10. Rozpoczęto czytanie aktu oskarżenia prokuratury kaliskiego sądu okręgowego, które trwało do godz. 3-ej.

Oskarżeni, zapytani, czy przyznają się do stawianych im zarzutów, odpowiedzieli:

Mielczarek przyznaje się do tego, iż nie zabił, lecz postrzelił strażnika Suchorukowa, że dnia 30-go lipca 1891-go r. popełnił sam kradzież u p. Jadwigi Kornkowskiej, właścicielki majątku Leszno; że brał udział w napadach: d. 19-go września 1892-go r. na mieszkanie Szepsa w Piątku, d. 12-go października na dom Jana Boguckiego w Strzegocinie, d. 11-go listopada na dwór Wodzyńskiego w Zawadach i dnia 12-go listopada na dwór Reicherta w Grabowie, d. 26-go września 1892-go r. na dwór Przedborskiego w Kucharach; do napadu na dwór p. Nasierowskiego w Witoszewiczach nie przyznaje się.

Zieliński przyznaje się do kradzieży u Szepsa i Przedborskiego; do napadu na dwór Nasierowskiego nie przyznaje się.

Bortkiewicz nie przyznaje się do kradzieży u Szepsa i Nasierowskiego; przyznaje, że brał udział w napadzie u Przedborskiego i przyznaje, iż popełnił kradzież sam u hr. Mielżyńskiego.

Szłaski przyznaje, że brał udział w napadach u Wodzyńskiego i Reicherta.

Kaczmarski nie przyznał się do wszystkich trzech zarzucanych mu przestępstw, t. j., że brał udział w napadach na Szepsa, Reicherta i Wodzyńskiego.

Gąsiorowski do napadów na Wodzyńskiego i Reicherta nie przyznał się.

Fl. Mielczarkowa do przechowywania kradzionych rzeczy nie przyznała się.

Prok. Czy oskarżona nie miała u siebie przedmiotów i papierów, skradzionych u Szepsa?

Oskarż. Nie miałam.

*

Godzina 3 min. 20. Przewodniczący odebrał przysięgę od eksperta, dra Gensza, sąd zaś przystąpił do rozpoznania sprawy o zabójstwo Suchorukowa, strażnika ziemskiego.

Oskarżony jest o to tylko Mielczarek.

Świadek Luczyński zeznaje, że Suchorukow mówił

mu, iż przy pojmaniu Mielczarka tenże uderzył go żelazem w głowę a następnie postrzelił; Suchorukow strzelił pierwszy do M. Zmarły był zdrów.

Przewodniczący. Może oskarżony Mielczarek opowie nam o spotkaniu się i przebiegu wypadku z Suchorukowem?

Mielczarek: Panowie sędziowie, było to tak: W cztery tygodnie, jak mi aresztowali żonę, udałem się do ojca, który, zobaczywszy mnie, ostrzegł, że mnie poszukują. Nie upłynęło 5—8-in minut, gdy ujrzałem zbliżającego się strażnika. Ponieważ do mieszkania ojca są dwa wejścia, prosiłem więc, żeby mi drugie drzwi otworzył. Ale zaledwie miałem czas wbiec do mieszkania, gdy mnie Suchorukow pochwycił za ramiona. Chciałem mu się wyrwać, lecz uderzył mnie szablą. Wtedy i ja mu oddałem. Uderzyłem go w głowę. Wybiegłem przed dom, a za mną Suchorukow, który, gonąc mnie, strzelił z rewolweru trzy razy. Miałem przy sobie pistolet nabity, odwróciłem się i na strażnika odpowiedziałem strzałem. Gdy Suchorukow się przewrócił, zabrałem jego rewolwer i wrzuciłem do wody. Suchorukowa po postrzeleniu nie białem.

Świad. Leoniak i Blaszczyk potwierdzają zeznania złożone na śledztwie pierwiastkowem, które dotyczą szczegółów znalezienia Suchorukowa jęczącego, dawanych przez niego objaśnień i odwiezienia go do szpitala w Łęczycy, przyczem obaj świadkowie zeznali, że żadnych śladów torsji u Suchorukowa nie zauważyli.

Ekspert Gensz twierdzi, że z opisu sekcji, dokonanej na trupie Suchorukowa, należy mniemać, że zmarły cierpiał na ostrą puchlinę mózgu, nie zaś na wstrząśnienie. Dalej sekcja wykazała, iż nieboszczyk miał wadę serca, która nie ma wpływu na wstrząśnienie mózgowe, a jeśli ma, to bardzo mały. Tymczasem wada serca stanowczo wielki ma wpływ na ostrą puchlinę mózgu, która, zdaniem eksperta, przyspieszyła zgon rannego.

Obn. Maternicki: Czy przy wstrząśnieniu mózgowem zawsze następuje torsja?

Ekspert: Zazwyczaj tak bywa.

*

Następnie sąd rozpoznał sprawy o kradzieżach i napadach u Karnkowskiej, Boguckiego, Nasierowskiego, Przedborskiego, Reicherta i Szepsa, z których sprawozdanie odkładamy do jutra.

*

O godzinie 6-ej min. 20 przerwano posiedzenie do dnia następnego.

R.

Z Ministerjum finansów.

Na zasadzie NAJWYŻEJ zatwierdzonej w dniu 13-ym listopada 1892-go r. uchwały komitetu ministrów, jako ostateczny termin wymiany biletów kredytowych państwowych dawnej formy, wartości, 50-ju, 25-ju, 10-ju, 5-ju, 3-ju i 1-go rubla, wypuszczonych na zasadzie NAJWYŻSZEGO Ukazu z d. 13-go lutego 1868-go r., oraz biletów 25-rublowych, wypuszczonych na zasadzie NAJWYŻSZEGO Ukazu, z d. 20-go października 1880-go r., wyznaczono:

d. 1-szy maja 1894-go r.

Po upływie tego terminu bilety kredytowe dawnej formy nie będą przyjmowane w opłatach skarbowych i nie będą miały obowiązującego kursu między osobami prywatnymi.

Cechy biletów kredytowych, których wymiana i kurs ustaje z d. 1-ym maja 1894-go r.:

1) Wypuszczonych z Ukazu z dnia 13-go lutego 1868-go r.

50	rublowych z portretem Cesarza Piotra I-go.
25	" " Cara Aleksego Michałowicza.
10	" " Cara Michała Teodorowicza.
5	" " Wielkiego Księcia Dymitrego Dońskiego.
3	" (Rok emisji jest pomieszczony po- środku odwrotnej strony biletu.)
1	"

2) Wypuszczonych z Ukazu z d. 20-go października 1880-go r.

25-rublowe koloru białego, bez żadnych ozdób i druku na odwrotnej stronie.

(Praw. wiestn.)

Wiadomości bieżące.

= *Praw. wiestn.* w dziale rozporządzeń prasowych donosi, iż wydawca czasopisma *Kronika lekarska*, dr. Konstanty Sierpiński, przyjął aktorów tego pisma drów (tona Hewelkego i Józefa Zawadzkiego na spółników w wydawnictwie.

= *Now. ur.* donosi, iż dyrektorem departamentu rolnictwa mianowany będzie inspektor gospodarstwa

wiejskiego ministerjum dóbr państwa prof. P. A. Kostyczew.

= W *Warsz. Dniwn.* czytamy co następuje: „W ostatnich czasach dzienniki stołeczne donosiły, że projekt reformy Banku włościańskiego został już ostatecznie opracowany i wniesiony pod zatwierdzenie rady państwa. Tymczasem z zupełnie wiarogodnego źródła donoszą nam, że komisja, utworzona do roztrząsnięcia kwestji reformy tej instytucji, nie doprowadziła jeszcze swoich zajęć do końca. Jak się dowiadujemy, powzięto zamiar znacznego rozszerzenia zakresu działalności oddziału tego Banku w naszym kraju, a to w celu zmniejszenia obciążenia tutejszych włościan. Badanie odciążenia włościan gubernji radomskiej, dokonane w r. 1888-ym przez p. Mokiejewę, wykazało, że na każdą morgę gruntu włościańskiego w tej gubernji przypada 9 rs. długu, a na każdego włościanina 77 rs. O odciążeniu włościan w innych gubernjach kraju tutejszego p. Mokiejew nie zebrał również dokładnych wiadomości, na zasadzie jednak niektórych danych doszedł do wniosku, że i w innych miejscowościach obciąża włościanstwo niemniej długów, niż w gubernji radomskiej. Odciążenie włościan tutejszych od r. 1888-go nie o wiele się chyba zmniejszyło, i dlatego pomoc miejscowych oddziałów Banku włościańskiego, w celu oswobodzenia włościan od długów, zaciągniętych przeważnie, jak to wykazał p. Mokiejew, na kupno działów gruntu, albo na spłatę współspadkobierców— oraz udzielanie przez oddziały Banku pożyczek włościanom na przeprowadzenie działów familijnych i uregulowanie praw współspadkobierców oddziałówby bardzo na podniesienie dobrobytu włościan tutejszych, zdejmując z nich brzemię żydowskich procentów.”

= *Wiestn. finans.* zamieszcza następujący okólnik departamentu skarbowości państwa do izb skarbowych w Królestwie Polskiem: Z doniesień kilku izb skarbowych Królestwa Polskiego okazuje się, iż zarządy skarbowe tychże gubernij różnią się bardzo w pojmowaniu przepisów co do poboru podatku drogowego, wskutek czego wynikają nieraz poważne trudności, zwłaszcza przy obliczaniu kary pieniężnej za niewniesienie we właściwym terminie danego podatku i przeprowadzenia wpływów z tego podatku przez księgi izb skarbowych. Celem usunięcia trudności, następujących się izbom skarbowym, departament skarbowości państwowej zawiadamia izby skarbowe gubernij Królestwa Polskiego: 1) że w myśl przepisów co do konserwacji dróg w danych gubernjach podatek drogowy winien być pobierany na zasadzie przepisów, ustanowionych dla podatków stałych, a wnoszenie tego podatku w miejscowych instytucjach skarbowych odbywać się winno razem z temi podatkami, na których podstawie oznaczono jego wysokość; że przeto i kary za niewniesienie go we właściwym czasie obliczane być muszą zależnie od terminów, oznaczonych do wnoszenia miejscowych podatków gruntowych dla podatku podymnego i liwerunkowego; 2) na mocy art. 8-go tychże przepisów, sumę podatku drogowego o więcej należy do ksiąg obrachunkowych izb skarbowych nie według gmin, lecz według wsi, osad, miast i majątków dworskich, czyli według tych jednostek płatniczych, jakie przyjęto przy obliczaniu wyszczególnionych powyżej podatków. Departament dodaje nadto, że w celu ułatwienia obliczania rozmiarów podatku drogowego pomocnik generał-gubernatora warszawskiego senator baron Međem, w d. 31 grudnia 1893 r., wydał rozporządzenie, aby zarządy powiatowe dostarczały izbom skarbowym corocznie wykazów repartycyjnych w formie będącego podatku najpóźniej w m. grudniu, poprzedzającym każdy rok rachunkowy.

= Departament rolnictwa i przemysłu wiejskiego otrzymał prośby o wydanie przywilejów: trzyletniego na udoskonalenia w maszynach do wykopywania korzeni; pięcioletniego na udoskonalenia w urządzeniu palców przy maszynach do koszenia i wsięzkarniach; pięcioletniego na przyrząd do kopania i oczyszczania baraków; dziesięcioletniego na uniwersalną młocarnię; pięcioletniego na bęben do młócenia z zębami nowego systemu.

= Wobec znacznie większego, niż był do przewidzenia, ruchu zbożowego na kolei dąbrowskiej w r. z. i na początku bieżącego, środki niezbędne przy przewożeniu, jakimi Towarzystwo rozporządzało, były bardzo niedostateczne, a niedogodności, jakie skutkiem tego wynikały, przynosiły szkodę właścicielom transportów i przyprawiały o stratę kolej, wywołując wzajemne niezadowolone i słuszne a częste ze strony publiczności reklamacje. Szczególniej dotkliwie uczuwać się dawał brak worków i opon, które koniecznie są przy przewożeniu zboża potrzebne, przede wszystkim zaś powodem skarg był stały brak miejsc w składach kolejowych na stacji Granica. Wydane zaś skutkiem tego przepisy, obostrzające przyjmowanie zboża na skład i podwyższające za te czynności opłatę, były powodem głośnego nieukontentowa-

nia. W celu zapobieżenia takim niedogodnościom na przyszłość, Towarzystwo wobec przeznaczenia własnych funduszy na inne cele, widziało się w konieczności wystąpienia do ministerjum komunikacji z podaniem o udzielenie mu tytułem pożyczki sumy, z którejby powyżej wymienione braki uzupełnione być mogły. Ministerjum komunikacji, przychylając się do wniosku departamentu kolejowego, wyznaczyło Towarzystwu kolei dąbrowskiej w drodze dodatkowego kredytu sumę rs. 161,163, którą w części przeznaczono na wybudowanie na stacji Granica składów zbożowych kosztem sumy około 50,000 rs., na zakup opon nieprzemakalnych rs. 12,238, na kupno worków do przechowywania zboża rs. 13,381, reszta zaś obrócona ma być na inne cele, podług uznania zarządu Towarzystwa.

— Według zamieszczonego w *Warsz. Dniem*, sprawozdania o przebiegu epidemii cholery w mieście naszym w d. 10-ym kwietnia, w szpitalu Dzieciątka Jezus wyzdrowiało 2-ch chorych, na dalszej zaś kuracji pozostało 6-ciu.

— Otwarty z polecenia oberpolicmajstra m. Warszawy na Szmulowiznie dom izoacyjny, przeznaczony obecnie na przytułek dla niezdolnych do pracy stałych mieszkańców miasta, od jutra zostanie zamknięty, aż do czasu nowego w tej mierze rozporządzenia, spodziewanego z powodu poruszonej kwestji oddania tego domu pod zawiadywanie rady miejskiej dobroczynności, w myśl porozumienia się generał-majora Klejgelsa z rzezoną radą. Wiadomość tę zamieszcza *Warsz. Dniem*.

— W dzisiejszej *Gaz. polic.* zamieszczono następujące rozporządzenie: „Polecam komisarzom cyrkulowym zobowiązać właścicieli restauracji, przy których są ogródki, aby wejście do nich było tylko jedno, a mianowicie przez restaurację; tam, gdzie wejścia urządzone są nie przez zakład, otwarty może być tylko jeden wehód, wszystkie zaś boczne furtki należy bezwarunkowo zamknąć.” — „Począwszy od jutra zabrania się czyszczenia lub trzepania futer na podwórzach domów zamieszkałych; czynność ta może być obecnie dokonywana jedynie w lokalach niezamieszkałych lub za miastem.”

— Od rogatki powązkowskiej do Czarnego Dworu oraz miejscowości okolicznych zaczęły kursować bryczki, zaopatrzone w numerację porządkową oraz napisy: „Powązki”.

— W tych dniach władza dopełniła rewizji u dwóch zegarmistrzów, u których znaleziono zegarków niecelonych na sumę 800 rs. Zegarki skonfiskowano, właścicieli zaś pociągnięto do odpowiedzialności sądowej.

— Kasa miasta Warszawy rozpocznie z dniem jutrzejszym od właścicieli domów w Warszawie i na Pradze pobór składki od ubezpieczenia zabudowań za r. b. Składka ta winna być wniesiona po dzień 12-ty maja. Do opóźniających się stosowana będzie egzekucja, prócz doliczenia procentu w stosunku 1% za każdy miesiąc w opóźnienia w opłacie. Od jutra też przyjmowana będzie pierwsza rata podatku podymnego i dodatkowego 33 $\frac{1}{3}$ % na rzecz kasy miejskiej.

— Jutro, o godzinie 2-jej po południu, upływa termin ostateczny składania do depozytu akcyj kolei warszawsko-wiedeńskiej, w celu wzięcia udziału w nadzwyczajnym zgromadzeniu ogólnym akcjonariuszów w d. 23-im b. m., o godz. 10-tej zrana w gmachu resursy kupieckiej.

— W niedzielę, d. 15-go kwietnia r. b., o godz. 12 $\frac{1}{2}$ z południa, w sali tutejszego magistratu odbędzie się posiedzenie kwartalne ogólnego zebrania członków Archikonfraternji literackiej.

— Obróńca prokuratorji w Królestwie Polskiem, adwokat Perkowski, zawiadania o wakującym spadku po zmarłym w r. 1890-ym Leonie Pragerze.

— Kandydatami na sędziów gminnych w pow. skierniewickim zostali zatwierdzeni, jak donosi organ urzędowy gub. warszawskiej, pp. Wincenty Łuszczewski, Władysław Kozłowski, b. dyrektor kolei wiedeńskiej, Aleksander Mazaraki, Adam Łuszczewski, Stanisław Somer, Antoni Berensdorf, Piotr Danielewicz, Antoni Węgrzecki i Antoni Gawalkiewicz.

— W dniu wczorajszym przyjechali do Warszawy: gubernator lubelski rz. r. st. Tchórzewski z Petersburga, prezes komisji szosowej generał-major Michajew z Odessy i prezes izby skarbowej rz. r. st. Rychliński z Grodna; wyjechał do Petersburga towarzysz ministra komunikacji generał-lejtnant Pietrow.

— Dr. Gałęzowski, Jak donoszą gazety odeskie, dr. Gałęzowski, ulegając prośbom wielu chorych, pragnących zasięgnąć jego porady, zabawi w Odessie do d. 14-go b. m. Znakomity okulista pojedzie na Kaukaz do Baku, stamtąd zaś do Resztu.

Towarzysz mu: syn i asystent dr. E. Lewandowski.

Do Resztu wyjeżdżają na ich spotkanie: lejbmedyk syna szacha perskiego, Zelli-sultana, i generał-gubernator Teheranu.

Powrót doktora nastąpi ma także na Odessę. *Odessk. Listok* podaje wiadomość o przetłumaczeniu prac dra Gałęzowskiego na język arabski; przekładu dokonał uczeń Gałęzowskiego, Szeik-Mahomet.

— Przeniesienie zwłok. Zwłoki ś. p. Anieli Wyrwiczówny spoczywały dotąd w katakumbach.

Dziś, o godz. 11-jej zrana, wobec rodziny i ścisłego grona życzliwych zgłaszają przedwcześnie artystki, nastąpiło przeniesienie zwłok do grobu specjalnie wymurowanego.

Nad mogiłą stanie niebawem okazały nagrobek, staraniem łódzkich artystów fundowany.

— Wspomnienie. Dowiadujemy się o zgonie ś. p. Mikołaja Watróbskiego, długoletniego pracownika i dyrektora zakładów przemysłowych Hiele i Dietrich w Żyrardowie.

Rozpocząwszy karierę, jako zdolny urzędnik b. Banku Polskiego, delegowany przez swoją zwierzchność do kontrolowania działalności kilku zakładów przemysłowych, zależnych od Banku, został współpracownikiem odradzającej się wówczas fabryki lnianej w Żyrardowie — w rękach jej nowych właścicieli Hiellego i Dietricha.

Przez lat trzydzieści kilka prac swoją i zdolnościami przyczyniał się dzielnie do przekształcenia skromnej fabryki w dzisiejsze kolosalne rozmiały zakłady, tak poważne stanowisko zajmujące w przemyśle naszym i dające utrzymanie z górą 8,000 ludności miejscowej.

Otożony liczną rodziną, której był patriarcho, skończył swój żywot w 69-ym roku życia.

— Z literatury. Na półkach księgarskich ukazał się niedawno tom pierwszy dzieła p. t. „Cukrownictwo”, opracowanego siłami zbiorowemi przez cukrowników, jako podręcznik dla pracujących w cukrowniach i rafinerjach.

Brak takiego podręcznika oddawna u nas odczuwano, jedyna bowiem dotychczas książka, traktująca ten przedmiot i to tłumaczona z dzieła Stammera, już dawno wyczerpana została.

Wobec ciągłego rozwoju przemysłu cukrowniczego, przy braku szkół specjalnych, myśl wydania dzieła, całokształt fabrykacji obejmującego, nazwać można bardzo szczęśliwą.

Równie trafnym był pomysł rozdzielenia całej pracy na kilkanaście części i powierzenie każdego działu specjalnemu autorowi, który tym sposobem dokładnie mógł opracować swój przedmiot i zbadać bogatą literaturę zagraniczną.

Wydany dotychczas tom pierwszy obejmuje niektóre tylko działy fabrykacji, — dalsze dwa tomy wy-czerpać mają cały przedmiot.

W tomie 1-ym spotykamy historję i statystykę przemysłu cukrowniczego pióra p. J. Piaseckiego, dającą dokładny obraz produkcji i spożycia cukru na całym świecie; obszerny rozdział poświęcono uprawie buraków i hodowli nasienia, a dodane tu, starannie wykonane tablice chromolitograficzne, przedstawiające w naturalnych barwach ważniejsze uszkodniki buraczane, podnoszą niezmiernie wartość dzieła.

Dział ten opracowali pp.: Józef Dziegiełowski i Zygmunt Lubiński.

Dalej spotykamy chemję cukru i niecukrów, opracowaną przez dra Mieczysława Kowalskiego i L. Szyferę, następnie opis buraczarni i sposobów mycia buraków p. Rayzachera, wreszcie dział, opisujący jedynie dziś zastosowywany sposób wydobycia soku z buraków za pomocą dyfuzji czyli lugowania wodą.

Sto przeszło drzeworytów ilustruje ten tom, wydany nader starannie i obejmujący 25 arkuszy druku.

* Drukowana w *Kurjerze* nowelę Marji Rodziwiczówny „Posłaniec”, w przekładzie na język ruski, podaje *Kijewlanin*.

* *Birz. wied.* zwróciły się do autorki powieści „Ich syn” Hajoty z prośbą o prawo przekładu. Pozwolenie zostało udzielone.

— Z teatru i muzyki.

* W teatrze Wielkim dzisiaj trzechsetne przedstawienie baletu „Pan Twardowski”, który ukaże się w odświeżonej szacie.

* Trupa ruską wystąpi jutro z czterestem przedstawieniem w teatrze Wielkim.

Odegrana zostanie sztuka, zatytułowana „Gniazdo rodzinne”.

* Rozmaitości dają dzisiaj komedję Blizińskiego „Pan Damazy” z udziałem gościnnym p. Ryszarda Ruskowskiego, artysty sceny lwowskiej, który od-tworzy reagenta Bajdalskiego.

Jutro w teatrze Rozmaitości dana będzie sztuka Dumasa „Półświatek”.

* Teatr Letni (w ogrodzie Saskim) występuje dzisiaj z operetką „Zaklęty zamek”.

Na jutrzejsze przedstawienie w teatrze Letnim złożą się: zabawna krotoczwila Laufs „Niewierny Tomasz” i balet „Wesele w Ojcowie”.

* W teatrze Rozmaitości przygotowują sztukę z włoskiego „Niencziwi”, a w teatrze Letnim wode-wil „Biedna dziewczyna”.

Obie te nowości ukażą się na scenie z początkiem przyszłego tygodnia.

* Na sobotę naznaczono w teatrze Wielkim dawno nieśpiewaną „Aidę”, która po tem przedstawieniu znów na dłuższy czas zejdzie z afisza.

W operze tej dadzą się słyszeć: panna Drog i p. Durot.

* W d. 7-ym b. m. w teatrze operowym klubu kupieckiego w Charkowie odegrano komedję Przybylskiego „Dwór we Władkowicach”.

Wykonawcami było grono amatorów, celem zaś wieczoru — zasilenie funduszy ochrony katolickiej.

Reżyserował stały tych przedstawień kierownik, p. Aleksander Kwiatkowski, adwokat miejscowy.

Przedstawienia amatorskie odbywają się w Charkowie mniej więcej co trzy tygodnie.

* Otrzymałmśmy wczoraj wiadomości ze Lwowa, z których wnosić należy o szczerem powodzeniu dyrekcji p. Zygmunta Przybylskiego.

Teatr stale bywa przepelniony, tak iż częstokroć brak biletów do łóż i krzesel.

Opera skompletowana.

Nowy dyrektor, jak już zaznaczaliśmy, zaangażował p. Mirę Hellerównę na szereg występów, podczas których artystka ukaże się w „Cavalerji” (pierwszy występ dziś: teatr od tygodnia wyprzedany), w „Faucie” (3 razy), „Mignon” (3 razy), „Carmen” (2 razy), „Aidzie”, „Giocondzie”, „Afrykance” i „Faworycie”.

Po tej gościnie, najbliższą nowością operową będzie „Manon” Pucciniego, komedjową zaś „Komedja omyłek” Szekspira.

Wczoraj teatr wystawił „Uroczę oczy” Sarneckiego, poczem dyrekcja dała dla autora raut na 200 osób.

* Tegoroczny koncert Władysława Górskiego, znanego zaszczytnie skrzypka w Paryżu, był prawdziwym tryumfem dla artysty.

Oto co nam piszą:

„Pyszna sala Erarda, która obecnie zapełnić zdołają najslawniejsi jeno artyści, jak: Paderewski, Sarasate lub Esipow, ledwie pomieścić mogła wielkie koło wielbicieli i przyjaciół, które artysta pozyskał w Paryżu, dzięki wybitnemu talentowi i rzetelnej pracy.

Odwieczając się za ten dowód życzliwości i szczerego zajęcia, Władysław Górski uraczył publiczność prawdziwą biesiadą muzyczną.

Rozpoczął koncert swój słynnym septuozem Beethovena, którego wykonanie wymaga współdziałania skończonych artystów, a w którym, zwłaszcza skrzypcom, tak trudny przypada udział.

W dalszym ciągu zagrał sonatę Bacha, napisaną na skrzytce bez akompanjamentu fortepianowego i skupił całą uwagę publiczności maestrą interpretacji.

Po krótkiej przerwie, wypełnionej grą fortepianową Harolda Bauera, ucznia Paderewskiego, wystąpił Górski ponownie na estradę, witany hucznymi oklaskami; wykonał z rzędu cztery kompozycje skrzypcowe: świetną „Romancę” Wagnera, przesłiczną „Cracovienne” Paderewskiego, jeden z tanców węgierskich Brahmsa i „Mazurka” Wieniawskiego.

Niezwykła werwa skrzypka nie słabła ani na chwile...

W salonach Władysławowstwa Górskich odbędzie się w tych dniach wielka recepcja połączona z koncertem, na którą przybyć ma z Włoch Zarzycki z rodziną.”

* Z Paryża piszą do nas:

„Stanisław hr. Rzewuski wystąpił świeżo przed publicznością paryską z wielką sztuką historyczną „Tyberjusz w Capri”.

Sztukę tę wystawi w maju teatr Porte St. Martin, w którym dawane były już niektóre z poprzednich utworów dramatycznych hr. Rzewuskiego.

„Tyberjusz w Capri”, to obraz historyczny o wielkim zakroju, odzwierciedlający rozkład kultury rzymskiej i narodzenie cywilizacji chrześcijańskiej.

Autor odbył głębokie studia historyczne i filozoficzne, zanim przystąpił do napisania tej sztuki, która bynajmniej nie przypomina dramatów Sardou’a na tle starożytnym, pisanych dla Sary Bernhardt.

Gdy Sardou dbał jedynie o rolę dla Sary i o efektowne dekoracje, Rzewuski pogłębił dramat swój i uczynił z niego poniekąd poemat filozoficzny.

Próby do „Tyberjusza” już się rozpoczęły.

Wystawa będzie godna, a interpretacja znakomita.

Dość wspomnieć, że Tyberjusz gra znakomity aktor Taillade, a Sejana niemniej wybitny artysta

Garnier, który kreował postać Justynjana w „Teodorze” Sardou’a.”

* Firma księgarska Ernesta Hopfhenitza w Berlinie wydała cztery nowe kompozycje fortepianowe Leopolda Nassberga: „Barcarolla”, „Chant du marin”, „Danse des Elfes” i „Rêverie”.

Kompozycje te, odznaczające się piękną formą i melodią, utrzymane w charakterze wytwornym salonowym, są utworem laureata konserwatorium warszawskiego z czasów Kąskiego, znanego w mieście naszym nauczyciela muzyki.

* Wczorajszego wieczora znajdowało się na przedstawieniach osób w teatrach: Wielkim 1,200; Rozmaitości 460, Letnim 510; na koncertach Towarzystwa muzycznego w salach reductowych 310; na wystawach: etnograficznej 13 i muzeum rzemieślniczego 78.

= Ze sztuki.

* Celem uczczenia pamięci świeżo zmarłego malarza, s. p. Włodzimierza Łuski, grono artystów podniosło myśl uproszenia właściciela obrazu p. t.: „Król się bawi” o zezwolenie wystawienia go w jednym z salonów artystycznych.

Obraz ten, olbrzymich rozmiarów, należy do najważniejszych prac zmarłego.

* W Salonie artystycznym na Nowym-Świecie, wystawiono na kilka dni tylko dwa płótna Henryka Siemiradzkiego, przedstawiające głowy męskie.

Są to studja do znanego obrazu „Świeczniki chrześcijaństwa.”

* Wystawa pośmiertna dzieł mistrza Matejki w Salonie artystycznym niebawem będzie zamknięta.

* Wystawa siła Towarzystwa sztuk pięknych w ostatnich dniach pozyskała wiele nowych prac, a między innymi: Maurycego Trębacza „U dziadków”, Józefa Chelmońskiego większych rozmiarów płótno, zatytułowane „Stadnina”; Władysława Kipmana „Motyle”; Franciszka Ejsmonda niewielki, lecz prześlizni obrazek „Mateczka”; wreszcie Stanisława Lentza „Portret pana D.”

W dziale rzeźb widzimy medaljon bronzowy Matejki, wykonany przez Tolę Certowiczową, i Bolesława Jacuńskiego medaljon gipsowy, wyobrażający podobiznę znanego nowelisty historycznego dra Antoniego Rollego.

= Wielki atlas.

Redakcja *Wędrowca* podjęła doniosłe wydawnictwo, które niebawem się rozpocznie w formie zeszytowej.

Będzie to wielki atlas geograficzny dużego formatu, z kilkuset mapami na brystolu.

Atlas będzie opracowany na wzór najnowszych podobnych wydawnictw zagranicznych z dołączeniem skorowidza wszystkich miejscowości na kuli ziemskiej i z oznaczeniem wszelkich istniejących lub projektowanych kolei.

Kierunek wydawnictwa atlasu powierzono komitetowi redakcyjnemu, złożonemu ze znanych specjalistów, jak pp.: Wacław Nalkowski, Andrzej Świętochowski i wielu innych.

= Kolonje letnie.

Wczoraj, w dniu dziesiątym sprawdzania dowodów, zakwalifikowano chłopców 41, dziewcząt 93, razem dzieci 134.

Przez dni dziesięć zakwalifikowano ogółem dzieci 1814.

Dalszy ciąg czynności kwalifikacyjnej dziś, jutro i pojutrze.

W sobotę zatem przypada ostateczny termin przyjmowania dowodów.

W przyszłym tygodniu rozpocznie się już rewizja dzieci przez lekarzy biura kolonij letnich.

W tych dniach przybyła nowa gościna, pozwalająca pomieścić 25 dzieci naraz, a 75 dzieci przez lato; gościnie ofiarowała hrabina Skórzeńska w Chelmie pod Nowo-Radomskiem.

Szanowna ofiarodawczyni już lat ubiegłych rozciągała nieraz życzliwą opiekę nad dziećmi, przebywającymi w Trzeptnicy i w Przedborzu.

W Chelmie znajdują pomieszczenie dziewczynki.

Przewidywane jest w roku bieżącym pomieszczenie dzieci w 13 miejscowościach.

Z wyjątkiem Cieclocinka, wszędzie dzieci otrzymują lokal bezpłatnie.

Wobec dostatecznej liczby pomieszczeń bezpłatnych zbytecznym się okazuje najęcie lokalu w Luboniu, mimo wyjątkowo doskonałych warunków, jakie miejscowość ta przedstawia.

= Rozdawnictwo odzieży.

Grono osób dobroczynnych, stanowiących komitet „Rozdawnictwa odzieży” pod przewodnictwem baronowej Hartingowej, urządza w nadchodzącą niedzielę, d. 15-go b. m., wielką zabawę muzyczną dramatyczną w sali Muzeum przemysłu i rolnictwa.

Naturalnie, że dochód z zabawy ma powiększyć fundusze instytucji, która w obecnej porze potrzebuje zasilać odzież wiosenną, bielizną i obuwiem tysiące biedaków.

Ten cel niewątpliwie zachęci mnóstwo osób do wzięcia udziału w zabawie, zwłaszcza, że komitet dokłada wszelkich starań, aby widowisko było urozmaicone.

Zanim afisze ogłoszą szczegółowy program, możemy dziś już nadmienić, że oprócz numerów wokalnych i muzycznych, będą wykonane utwory sceniczne, w których przyrzekły swój udział najcenniejsze siły amatorskie.

Bilety w znacznej ilości są rozprzedane, a pozostałe można nabywać w księgarni T. Paprockiego pod nr. 41-ym na Nowym Świecie.

= Wystawa etnograficzna.

Nieustannie powtarzane nawoływania pod adresem publiczności co do popierania wystawy etnograficznej niewiele odnoszą skutku.

Inaczej zrozumieli obowiązek dopomagania ze wszech miar pożytecznemu przedsięwzięciu mieszkańcy domu, w którym się owa wystawa mieści.

Niektórzy z lokatorów oświadczyli się np. z gotowością bezinteresownego ogrzewania lokalu, zaś inni na zmianę posyłają swoją służbę dla utrzymania pomieszczenia oraz zbiorów w należytej czystości.

Pomoc taka przy wielce ograniczonych środkach przedsięwzięcia ma niemalże znaczenie i będzie stanowiła przyczynek wielce charakterystyczny do dziejów wystawy etnograficznej w naszym mieście.

= Zgromadzenie giełdowe.

W uzupełnieniu sprawozdania naszego o wczorajszym zebraniu giełdowym dodać winniśmy, że przy dyskusji nad raportem komitetu zabrał głos p. A. Peretz, aby w imieniu pewnego grona członków zwrócić uwagę na korespondencje niektórych pism, wykazujące działalność giełdy warszawskiej w bardzo niekorzystnym świetle.

Oskarżono mianowicie giełdę, że wspólnie z berlińską dyskredytuje kurs rubli, kiedy dzieje się wprost przeciwnie i kiedy giełda warszawska wysoko zawsze cenila kurs waluty.

W konkluzji mowca zażądał, aby zebranie energicznie zaprzeczyło przeciwko oskarżeniom, i aby protokół, posiedzenia zakomunikować p. ministrowi finansów.

Wniosek ten został przez akklamację przyjęty, a obecny na posiedzeniu delegat rządu gubernialnego oświadczył, że o przebiegu posiedzenia zawiadomi władzę.

= Odczyty.

W szeregu odczytów popularnych, urządzanych staraniem komitetu dam przy Towarzystwie opieki nad zwierzętami na zakupno lub wydawnictwo książeczek popularnych, dla rozdawania ich bezpłatnie między ludem miejskim i wiejskim — trzeci z kolei odczyt wypowie dr. Józef Drzewiecki.

Odczyt ten p. t. „O jarstwie (vegetarianizmie) czyli o sposobie naturalnego odżywiania się” odbędzie się w nadchodzącą niedzielę, dnia 15-go kwietnia, o godz. 5-jej po południu, w sali Muzeum przemysłu i rolnictwa.

Treść odczytu: Co to jest jarstwo czyli vegetaria- nizm. Błędne o nim poglądy. Jarstwo w stosunku do prawodawstwa Boskiego i nauk ścisłych. Budowa zębów i przewodu pokarmowego u człowieka dowodzi, że nie powinien jadać mięsa. Wpływ diety mięsnej na zdrowie i życie małp. Mięso, jako źródło chorób: rak, schuby i skrofule. Wierpizyna i prawodawstwo Mojżesza. Przyczyny, że ludzie jedzą mięso. Filozofia przyrody wskazuje, że odżywianie się mięsem jest niewłaściwe dla człowieka. Zabijanie zwierząt dla pokarmu jest barbarzyństwem, obraża najdelikatniejsze uczucia człowieka i jest jego wyższej, szlachetniejszej naturze przeciwnie. Czego nauczał Buddha i Mahomet, a czego naucza religja katolicka i nauka postępowa? Ciało nasze jest mieszkaniem czegoś niematerjalnego. Czego potrzeba dla podtrzymania w stanie należytych tego budynku? Roślinne pokarmy: krochmal i cukier, jako źródło siły. Dlaczego jarstwo tak mało jest rozwinięte? Kilka wzorków z dziejów postępu myśli ludzkiej. Powagi naukowe i ich zachowanie się wobec faktów i zjawisk mało znanych. Zkąd mięśnie czerpią siłę? Dawniejsi atleci i gladjatorzy. Robotnik angielski i irlandzki. Samojeździ i finnowie. Jarstwo sprzyja nie tylko rozwojowi sił cielesnych, ale i duchowych; przykłady. Tygrys — jaroszem. Człowiecze „poznaj samego siebie!” Dziekie plemiona i ich zwyczaj jadańia ludzkiego mięsa. Wielki chan tatarski i lekarze dzisiejsi. Zakończenie i streszczenie odczytu.

Biletów na odczyt dostać można: w kancelarji Towarzystwa opieki nad zwierzętami, ulica Zielna nr. 19, w mieszkaniu przewodniczącej p. J. Sikorskiej ul. Warecka nr. 14, w szkole rzemiosł Al. Korycińskiej Krakowskie-Przedmieście nr. 17, zaś w dzień odczytu, na godzinę przed rozpoczęciem, przy wejściu do sali Muzeum Krakowskie-Przedmieście nr. 66.

= Kanalizacja prywatna.

W dzielnicę staromiejską ruch około połączenia kanalizacyjnych jest znaczny.

W niektórych domach na Podwalu z powodu niezmiernej grubości fundamentów, tudzież piwnic dwupiętrowych, roboty są połączone ze znacznymi kosztami i trudnościami.

= Zarybianie.

Wieloletnie studja naukowe znanego ichtjologa, p. Michała Girdwojnia, zamieniają się teraz w praktyczną działalność i p. G. należy zawdzięczać znakomity rozwój gospodarstwa rybnego.

Obecnie p. Girdwojń wprowadza sieje i w tych dniach w Trokach wpuścił do jeziora 150 siej olbrzymich, wyhodowanych z ikry, przywiezionej z Pomorza i wykłutych w specjalnym zakładzie rybnym w Wace pod Landwarowem, gdzie się wytwarzają wszelkie gatunki zarybków krajowych i zagranicznych dla zarybiania wód.

Sieje olbrzymie dochodzą na Pomorzu do 20-tu funtów wagi, więc rozmnożenie ich może przynosić znakomite korzyści.

W ostatnich czasach p. Girdwojń zarybił siejami następujące wody: w Wilanowie, w Łazienkach w Warszawie, w Kiejdanach pod Wilnem, w Nieświeżu, w Antonowie w gub. kijowskiej, oraz w Opolu, Chojnie i Chojenicach w gub. lubelskiej.

= Białylub.

W czasie gdy głoszą Mielczarek staje przed sądem, oczekując wymiaru sprawiedliwości, inny opryszek działający na mniejszym terytorjum, lecz również szerczy postrach, został ujęty.

Jest to Franek Białylub, schwyty w tych dniach w Sekocinie pod Warszawą.

Opryszek należał poprzednio do bandy Kalinowskiego (niedawno skazanego na ciężkie roboty), a po ujęciu zuchwałego herszta sam lub przy pomocy innych lotrów z kategorii t. z. „pobytowych” urządzał wyprawy.

Kilkakrotnie aresztowany zawsze umiał wydobyć się na wolność.

Białylub w gminach Raszyn, Mokotów, Piaseczno i w znacznej części powiatu grójeckiego stał się legendową postacią opryska.

Kradł wszystko, co się nawinęło, należał do organizacji koniokraków, napadał podróżnych, zajmował się kłusownictwem w lasach itp.

Bezkarność miał przez długi czas zapewniowaną, dzięki głównie postrachowi, jaki szerzył; wielu więc kolonistów dawało mu schronienie i okup, zwłaszcza, że w kilku wsiach jak: Lesznówola, Falenty, Magdalena oszczędzał, a nawet dopomagał do wykrycia kradzieży, spełnianych przez innych złodziei „pobytowych” robiących wyprawy z Warki, Czerska, Białobrzeg itp.

Wspominaliśmy, że Białylub zajmował się kłusownictwem.

Zuchwałstwo posuwał do tego stopnia, iż w wielu lasach urządzał polowanie z naganką, a właścicielom posyłał w prezencie część zwierzyny, resztę zaś sprzedawał handlarzom.

Białylub został tym razem odesłany pod silną strażą do więzienia śledczego w Warszawie.

= Kradzieże.

Zamieszkały pod № 14-ym przy ul. Widok Zygmunt Radomski zawiadomił policję, iż podczas przejazdu z ul. Diugioj do domu skradziono mu z kieszeni zegarek złoty wartości 120 rs. oraz pugłares z dowodami pieniężnymi i osobistymi. Poszkodowany o kradzież podejrzewa doróżkarza. — Z biurka J. Załsupina pod № 33-im przy ul. Muranowskiej skradziono 115 rs. — W przejeździe tramwajem z dworca kolei terespolskiej Pawłowi Szymanowskiemu wyciągnięto z kieszeni p. l. tota pugłares zawierający 180 rs. oraz różne dokumenty pieniężne. — Pod № 65-ym przy ul. Nowy Świat skradziono z poddasza kufty z garderobą i bielizną.

= Z koni.

W dniu wczorajszym pp.: Henryk Winiarski i Stanisław Burent wyjechali na spacer konno w kierunku Jabłony.

Koń p. Burenta, zazwyczaj spokojny, nagle się spłoszył i jeździec, skutkiem gwałtownego ruszenia z miejsca, spadł na szosę.

Jednocześnie p. Winiarski, przechyliwszy się, również spadł i uderzył głową o kamień.

Pan B., oprócz bolesnych potłuczeń, ważniejszego szwanku nie doznał i zajął się ratunkiem zemdlonego towarzysza.

Sprawdzono karetę i pana W. odwieziono do mieszkania matki na Czystem.

Stan zdrowia 23-letniego młodzieńca, z powodu wstrząśnięcia mózgu, jest groźny.

= Przy pracy.

Pod № 66-ym przy ul. Czerniakowskiej przy odnawianiu ścian domu spadł z ruchomego rusztowania murarz, Antoni Dylewski.

Podniesiono go z ciężką raną na głowie i, po udzieleniu do- rzałnej pomocy, odwieziono do szpitala.

W ogrodzie Strzelbickiego za rogatką grochowską wycina- ją stare zeschłe drzewa.

Przy tej czynności duża gruszka przewróciła się na Anto- niego Strzelbickiego i Bolesława Janeczka.

Pierwszy z nich ma zgniecioną nogę tak fatalnie, iż ampu- tacja okazała się nieuchronną.

Janečko złamał prawą rękę i uległ uszkodzeniu boku.

= Krwawe zajście.

Wczorajszego wieczora około domu pod № 1-ym przy ul. Karmelińskiej dwóch przechodniów rzuciło się na trzeciego,

Aleksander Szanior, nigdy specjalista-ogrodnikiem nie był i jest obecnie właścicielem zakładu introligatorskiego pod firmą „Kreusch” w Warszawie.

Z wyżej przytoczonych danych każdy przekonanie się może, że w krytyce swojej co do wyboru mego na członka zarządu Tow. ogr. p. Wiślicki nie kierował się dbałością o rozwój Tow. ogr. i jego działalność.

Wobec też takich wystąpień przeciw mnie przypominam mi się wiersz:

„Ach, gdyby jaki dowód, choćby podejrzenie,
Ślad dowodu, cień śladu, choćby cieniów cienie”

którym kończąc swój list, proszę cię, sz. panie redaktorze, o zamieszczenie go w szpaltach swego poczytnego pisma, a przy sposobności przyjmij wyrazy wysokiego szacunku.

Teodor Paprocki.

Warszawa, d. 9-go kwietnia r. 1894-go.

ZE ŚWIATA.

× Z Krakowa donoszą nam pod dniem 10-ym b. m.: Na odbywające się tu właśnie zaślubiny syna b. ministra, p. Wacława Zaleskiego, z hrabianką Mycielską zjechali się członkowie obu skoligaconych rodzin. — Dotychczasowy konsul niemiecki w Krakowie, pełniący te obowiązki od stycznia r. b., przeniesiony został na takie samo stanowisko do Kopenhagi, a na jego miejsce przybył z Antwerpji nowy konsul, p. von Igen. — W dniu wczorajszym odbył się tutaj koncert, złożony wyłącznie z utworów Chopina. Zarówno z programu, jak i wykonania liczni słuchacze bardzo byli zadowoleni. — Rada miejska postanowiła, aby wszelkie sprawy, dotyczące t. zw. przysięgi do gminy obcych poddanych i w ogóle osób, ubiegających się o to, zatwierdzać nie tak, jak się dotąd praktykowało, na jawnych posiedzeniach, lecz na poufnych, odbywanych przy drzwiach zamkniętych. — Piękna pogoda wiele sprzyja ruchowi budowlanemu w mieście, który też niezwykle jest ożywiony. Oprócz olbrzymich koszar, budowanych za rogatką rakowicką, w mieście samem rozpoczęto budowę kilkudziesięciu domów.

× Testament Augusta Mocnego. W tych dniach w archiwum głównym w Dreźnie odnaleziono testament zaginiony. Dokument zawiera tylko zlecenie, aby syn królewskiego testatora prowadził w dalszym ciągu wielkie budowlę, rozpoczętą przez ojca w Saksonji.

× Lord Rosebery, jak donoszą z Londynu, ma zaślubić w r. p. księżną d'Albany, wdowę po ks. Leopoldzie, synu królowej Wiktorji. Pierwszą żoną lorda Roseberga była Hanna Rotszyld, która wniosła dzisiejszemu premierowi angielskiemu w posagu sumę dwóch milionów funtów sterlingów.

× Dostawa... chłodu. Po wodzie, gazie, powietrzu ścieśnionem, elektryczności przyszła kolej i na oziębione powietrze, które w miastach amerykańskich bywa dostarczane do domów. Korzystają z dostawy kuśnierze, przyjmujący futra na przechowanie w miesiącach letnich, sale restauracyjne, szpitale, lodownie, piwnice, w których przechowywane bywa mięso, papoje itp. Jedną z największych stacji centralnych, mianowicie stacja w Saint Louis, w Missourji, posługuje się maszyną, zużywającą do wytwarzania oziębionego powietrza do 90 tonn lodu dziennie. Przesyłanie do domów, jak informuje *Nature*, dokonywane jest przy pomocy rur, w które pompowany bywa amonjak w stanie lotnym.

BAŃKI MYDLANE.

Oświadczyły *fin de siècle*.

— I anno Marjo! Oddawna serce moje bije tylko dla pani. Czy pozwolisz, abym przedstawił papie sumę swoich długów?...

Z gospodarki młodych małżonek.

Pani z tajemniczą miną pochyliła się do ucha kucharki.

— Kasiu!

— Co pani każe?

— Trzebaby dziś pieczeń przesolić...

— ?!

— Bo inaczej pan odrazu pozna, że jest—spalona...

Warszawa w rymach.

XLVI. Teatr Rozmaitości.

Skromne wejścia wiedzą z ulic
Do przybytku wesołości,
Który Muzy salonowo-
Komedjową w sobie gości.
Ma ten teatr swą publiczność,
Ma i tłumne swe premjery,
Rozmaitość jego godłem,
A zaś hasłem—humor szczyry.
Tu swej Muzy ma świątynię
Mistrz komedji, stary Fredro;
Z głowy mistrza nie tak rychło
Młodszy twórco laur zadra,
Tu Zalewski, tu Lubowski,
Tu Bałucki sztuki pisze;
Tu Wołowski dał „Aniolów”
Fotografji wiernych klisze;
Zład Przybylski, człowiek cichy,
Co napisał „Wicka, Wacka”.

Skok potężny na piedestał
Dyrektorski dał zniwota;
Tu Błaziński i Narzynski
Przemawiają wciąż ze sceny,
Życiem technicznych typów pełni
I komijnej pełni weży.
Gawalewicz pisad kiedys,
Ale teraz tworzy rzadko,
Bo przysiadł długo faldów
Nad „Mechosów” swych gromadką.
Tu Władysław Szymanowski
Reżyserskie czyni rzady.
Obok swojskich plyną tutaj
Zagranicznej sztuki prądy.
Z mistrzów sławy europejskiej
Tu żadnego nie brak chyba,
Od młodego Sudermanna
Aż do starej szkoły Scrib'e'a.
A w aniraktach grywa stale
Lewandowski mazurzystą.
Co napisał już mazurów
Sto tysięcy, może trzysta...

— Dziś, w drugim dniu ciągnięcia 3-ej klasy 162-ej loterji klasycznej Królestwa Polskiego, główniejsze wygrane padły, jak następuje: nr. 20,711 rs. 3000 w kolekcji ruskiego Towarzystwa dobroczynności w Warszawie; nr. 15,164 rs. 2000 u kolektorki Godzińskiej w Warszawie; nr. 3285 rs. 1000 u kolektorki Walęckiej w Warszawie; nr. 11,983 rs. 500 u kolektorki Drozdowskiej w Warszawie. Po rs. 200 wygrały nra: 2097, 2314, 3099, 11,714, 17,864, 18,319, 20,695, 21,198, 22,063.

— Zgłosili się do nas bardzo ubodzy i pilni uczniowie szkół prywatnych z prośbą o opłatę wpisów. Ogółem potrzeba rs. 475. Warto im dopomóc, istotnie bowiem ze wszech miar na to zasługują, zapewne więc nie zawiedzie ich wiara w miłosierdzie łaskawych czytelników.

— Otrzymujemy z prośbą o zamieszczenie co następuje: „Towarzystwo pań miłosierdzia św. Wincentego a Paulo najserdeczniejsze podziękowania niniejszem ponownie składa szanownym amatorom i artystom, którzy łaskawie zechcieli przyjąć udział w raucie muzycznym d. 7-go marca r. b., również i szanownej publiczności, która licznem zebraniem się na tym wieczorze zechciała dać dowód sympatji rzezonemu Towarzystwu i pomnożyć dochód ubogich rodzin, pod opieką pań miłosierdzia św. Wincentego a Paulo pozostających.

Rezultat pieniężny rautu wypada, jak następuje:	
Ze sprzedaży biletów	rs. 3,561 kop. —
Z naddatków	„ 872 „ —
Ze sprzedaży programów	„ 279 „ —
Ze sprzedaży bukietów	„ 272 „ —
	brutto „ 4,984 kop. —
Koszty urządzenia rautu	„ 450 „ 42
	netto „ 3,533 kop. 58

Towarzystwo pań św. Wincentego a Paulo pragnie zarazem wdzięczność swoją wyrazić p. Grossmanowi za łaskawe udzielenie fortepianu na koncert, p. Wł. Grossmanowi za nieustraszoną uprzejmość i usłużność z jaką pomocy swojej udzielił zechciał organizatorom rautu, pp. Mioduszewskiemu, Ig. Hordliczce, Norblinowi i Wernerowi za łaskawie pożyczone szkło, sztucce i porcelanę.”

— Zarząd szpitala ewangelickiego w Warszawie, zamykając rachunki z powodu budowy nowego domu przy szpitalu, oraz urządzenia oddziału ginekologicznego i przebudowy starego domu mieszkalnego, składa niniejszem publiczne podziękowanie wszystkim osobom dobroczynnym, które swymi darami umożliwiły wykonanie tego przedsięwzięcia.

Następujący JW-ni i W-ni panowie i panie zasillili kasę szpitalną na wskazane cele darami: Karol Ditrlich z Zyrardowa od r. 1888-go zapomogi roczne w ilości tytu rabli, ilu katolików w szpitalu ewangelickim rocznie się leczy, co w r. 1893-tn wynosiło rs. 667; Towarzystwo akeyjne Karola Scheiblera w Łodzi od tegoż roku zapomogi roczne w ilości rs. 500; Adolf Janasz z Plochocin rocznie rs. 200 od r. 1888-go. Następnie jednorazowo: rodzina Kronenbergów rs. 3000, Karol Szelner rs. 2,200, Franciszek Neugebauer rs. 2000, J. Bloch, Wilhelm E. Rau, St. Rotwand i Anna Scheiblerowa po rs. 1000, C. A. Moes z Choreszczy i Teodor Werner po rs. 500, Norblin i Werner rs. 250, Ernest Buchholtz i Juljan Fuchs po rs. 200, Kuksz i Luedtke rs. 150, E. Caspari, H. Dietel z Sosnowie, R. Ewest, A. Feilert, L. Jantzen, Al. Lagorio, K. Machleid, A. Nepros, H. Seydel, M. Seydel, L. Spiess, Strassburger i Werner, J. Szlenker, Al. Temler, K. Temler, E. Wedel po rs. 100. A. Hoch rs. 60, A. Bauerfeind, Karol Deike, Fitzner i Gamper, bracia Herse, P. Hoser, W. Krauze, H. Litterer, A. Rau, J. Roesler, Anna Schiele i W. Weigle po rs. 50.

Reszta licznych ofiar albo już wymieniona została wraz z powyższemi w sprawozdaniu Kollegjum kościelnego za rok 1892-gi, albo też wymienioną będzie w sprawozdaniu za rok 1893-ci. W ten ostatniem

złożony też będzie szczegółowy rachunek z obrotu funduszu budowlanych szpitala.

Kurator szpitala ewangelickiego

rz. r. st. H. Struwa.

Intendent szpitala K. Bauer.

Dla biura nędzy wyjątkowej.

W rocznicę śmierci Brazma Ozekińskiego, w dniu 11-ym kwietnia, K. O. rs. 3.

Na ubogie nauczycielki.

Zwrócone przez p. Marję Z. rs. 3 kop. 33 1/2 składa E. K.

Na dom zarobkowy na Pradze.

Postaniec № 148, jako karę, kop. 30.

Dla nędzy wyjątkowej.

W. R. tytułem kary kop. 30.—Od służącej Ewy Zwidrówej, jako kara rs. 1 kop. 50. — Wytracone służącej Ant. Zw. jako kara za jej hardość, wartość zrobionej przez nią szkody kop. 70.

Na kolonje letnie.

W dniu 12-ym kwietnia, jako w 14-tą bolesną rocznicę śmierci ś. p. doktora Augustyna Thugutt rs. 1.—L. B. rs. 1.

— Sumę rs. 64 kop. 85, pozostałą ze składek od urzędników dr. žel. warszawsko-wiedeńskiej, na kupno wieńca na trumnie ś. p. Stanisława Kronenberga, składa się w redakcji Kurjera na wpisy dla niezamożnych uczniów zakładów naukowych.

Nekrologja.

Ś. + P.

Marcelli Grochowski,

urzędnik drogi żelaznej warszawsko-terespolskiej, po długiej i ciężkiej cierpieniach, opatrzony św. Sakramentami, zakończył życie dnia 10-go kwietnia 1894 r., przeżywszy lat 80. Pozostała w smutku matka, bracia i siostry zapraszają krewnych, kolegów i znajomych na żałobne nabożeństwo, odbyć się mające w kościele N. Marji Panny Loretańskiej na Pradze r. b. w dniu 13-ym kwietnia r. b., to jest w piątek, o godz. 9-ej zrana, oraz na wyprowadzenie zwłok w tymże dniu i z tegoż kościoła, o godzinie 4-ej po południu na cmentarz brudziński. —1767

† Ś. p. Józef Aleksander

PODEMSKI,

po długiej i ciężkiej cierpieniach, rozstał się z tym światem w 87-ym roku życia. W głębokim smutku pogrążona pozostała rodzina krewnych, przyjaciół i znajomych na żałobne nabożeństwo, odbyć się mające w kościele św. Karola Boromeusza dnia 13-go kwietnia 1894 r., to jest w piątek, o godzinie 9-ej zrana, oraz na wyprowadzenie zwłok w tymże dniu, o godzinie 12-ej w południe z kaplicy szpitala św. Ducha na cmentarz brudziński. —1772

Ś. + P.

Edmund Mikulowski,

emeryt, b. naczelnik sekcji Towarzystwa kredytowego ziemskiego, po długiej i ciężkiej chorobie, opatrzony św. Sakramentami, zmarł dnia 10 kwietnia 1894 r., przeżywszy lat 70. Pogrążeni w głębokim smutku: żona, dzieci, zięć i wnuczka zapraszają krewnych, przyjaciół, kolegów i znajomych na żałobne nabożeństwo, odbyć się mające w kościele św. Antoniego przy ulicy Senatorskiej, dnia 13-go b. m., o godz. 12-ej przed poł., oraz na wyprowadzenie zwłok w tymże dniu i z tegoż kościoła, o godzinie 4-ej po poł., na cmentarz powązkowski. Oddzielne zaproszenia rozsyłane nie będą. —1758

+ W dniu 14-ym kwietnia, jako w wigilję rocznicy śmierci

ś. p. Antoniego Córskiego,

odprawione będzie nabożeństwo żałobne za jego duszę w górnej kaplicy kościoła św. Jacka, o godz. 9 i pół zrana, na który zarząd zakładu sierot chłopców zaprasza rodzinę i znajomych.

+ W dniu 14-ym kwietnia, jako w wigilję rocznicy śmierci

ś. p. Jana Bremera,

odbędzie się nabożeństwo żałobne w kościele katedralnym, o godzinie 9-ej i pół zrana, na które pozostała wdowa zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych. —1770

+ W piątek, d. 13-go kwietnia, o godz. 10-ej i pół zrana

odbędzie się w kościele św. Krzyża żałobne nabożeństwo za dusze małżonków ś. p. Antoniego i Emilji z Normarków

Stalewskich. —1764

+ W dniu 13-ym kwietnia, to jest w piątek, o godzinie 9-ej zrana, w kościele św. Aleksandra odbędzie się żałobne nabożeństwo za spokój duszy

ś. p. Feliksa Pietruszyńskiego,

assora b. sądu poprawczego, ostatnio urzędnika zarządu dyżel. nadwiślańskiej, na które syn zaprasza przyjaciół i kolegów zmarłego. —1752

+ Za spokój dusz

1762

ś. p. Eufemji z Baczyńskich

Kucharzewskiej,

i syna jej ś. p. KONRADA, odbędzie się żałobne nabożeństwo, w sobotę, dnia 14 kwietnia, o godz. 10-ej zrana, w kościele Przemienienia Pańskiego przy ul. Miodowej.

+ W dniu 13-ym kwietnia r. b., to jest w piątek, jako w rocznicę śmierci

ś. p. Józefata Miłaszewskiego,

odbędzie się żałobna wotywa w kościele W.W. Świątyni na Grzybowie, o godz. 10-ej zrana, na którą pozostała żona z dziećmi zaprasza krewnych i przyjaciół. —1779

† Podziękowanie.

Szanownym kolegom, przyjaciółom i znajomym s. p. ojca naszego

Józefa Wessely

i tym wszystkim, którzy z łini przyjechawszy na własnych barkach ponieśli zwłoki do grobu, skła damy serdeczne „Bóg zapłać”.

Bronisław Wessely.
Natalja Krzyszkowska.

—1772—

Z Petersburga.

W *Birż. wied.* czytamy:

„Wkrótce już wejdzie w wykonanie nowe prawo, mające szczególne znaczenie dla okręgów przemysłowych państwa, a mianowicie Najwyższej zatwierdzona ustawa szkół dla uczniów rzemieślniczych. Będzie to nowy typ szkół rzemieślniczych, mających na celu zastąpienie do pewnego stopnia terminowania u majstrów. Szkoły przyjmują dzieci w wieku od 11—17 lat ze świadectwami z ukończenia szkoły elementarnej i obok wiadomości praktycznych, jakie przydać się mogą w danym zajęciu rzemieślniczym, dają jeszcze szereg wiadomości teoretycznych z rysunków ręcznych, geometrycznych i matematyki. Szkoła nie zapewnia wychowawcom świadectwa czeladniczego, lecz ułatwia nabycie go u majstra cechowego. Będąc ogniwem łączącym pomiędzy szkołą a warsztatem, szkoła łączy ma w swoim programie zajęcia praktyczne z teoretycznymi i ogólnie kształcącymi.

„Aby wyjaśnić kwestję warunków, wśród których funkcjonować będzie nowe prawo, ministerjum oświaty zwróciło się do kuratorów okręgów naukowych z zapytaniem, jakie z istniejących szkół mogłyby być przemienione na szkoły nowego typu i jakie miejscowości najbardziej odczuwają ich potrzebę. Kuratorom okręgów naukowych polecono również porozumieć się z zarządami miejskimi, ziemstwami, urzędami rzemieślniczymi, cechami i wyjaśnić, o ile te instytucje okazałyby się gotowe przyjąć z pomocą przy organizacji nowych szkół. Ministerjum tymczasem zajmuje się obliczeniem kosztów urządzenia i utrzymania szkół nowego typu. Roczny wydatek na szkołę z wykładem jednego rzemiosła obliczony został na 6,505 rs., a przy dwóch rzemiosłach 7,465 rs. Jeżeli te szkoły urządzone będą w większej liczbie, to nie ulega wątpliwości, że wywrą pozyteczny wpływ na rozwój rzemiosła.”

Zmarły w d. 7-ym b. m. w Arcachon w pobliżu Bordeaux książe M. R. Kantakuzen hr. Sperański, koniuszy Dworu, dyrektor departamentu wyznań obcych ministerjum spraw wewnętrznych, był prawnikiem głośnym w historii Rosji hrabię M. M. Sperańskiego. Urodzony w r. 1850-ym, ukończył wydział prawny w uniwersytecie odeskim i zajął początkowo posadę w ministerjum oświaty. Od r. 1882 go ks. Kantakuzen pełnił obowiązki dyrektora departamentu wyznań. Zmarł w 42-im roku życia na suchoty galopujące.

W *Birż. wied.* znajdujemy następujący program zajęć funkcjonującej obecnie w Petersburgu komisji dyrektora departamentu handlu i rękodziel W. J. Kowalewskiego. Komisja ta, zajmująca się sprawą rewizji obowiązującej obecnie ustawy probierczej, ma rozstrzygnąć poniższe pytania:

„1) Kategoriecznie należy określić przedmioty, podlegające oznaczeniu próby oraz wyroby nie podlegające próbie, lecz mające mimo to czynić zadanie pewnym wymaganiom; czy należy do tej kategorii zaliczyć arkusze złota i srebra i jeżeli tak, to jaka powinna być ich próba? 2) Czy należy uwolnić od opłaty za próbę wyroby srebrne, platerowane, oraz wszelkie wyroby z metali nieszlachetnych, chociażby połączane lub posrebrzane, pozostawiając tylko opłatę od blazek do nakładania? 3) Czy nie byłoby pożądanym poddać obowiązkowemu stemplowaniu zegarków kieszonkowych srebrnych i złotych, dotychczas od tego zwolnionych, za opłatą od sztuki po 1 rs. 50 k. od złotych zegarków i po 50 kop. od srebrnych? 4) Czy nie należałoby wprowadzić opłaty pośredniej pomiędzy opłatą od złota i od srebra? 5) Czy nie należałoby podwyższyć opłaty od niektórych wyrobów z metali szlachetnych, oprócz zegarków? 6) Czy nie wypadłoby żądać od niektórych instytucyj (lombardów, kas zaliczkowych, sal licytacyjnych itd.), aby przed wystawianiem na sprzedaż rzeczy złotych i srebrnych przedstawiały je do obowiązkowego oznaczenia próby?”

Telegramy „Kurjera Warszawskiego”.

Petersburg 12-go kwietnia. (Tel. pr. K. W.)—*Now. wremia* nazywa wczorajszy dzień otwarciem ministerjum rolnictwa dniem historycznym i powiada, że jest to nowe zwycięstwo postępu nad rutyną.

Utworzenie tego ministerjum znamionuje i utrwała rdzenny zwrot w stosunku do gospodarstwa wiejskiego, w ocenie miejsca, jakie zajmuje w życiu narodowym, i jego znaczenia wśród dziedzin działalności ekonomicznej. Przez utworzenie ministerjum rolnictwa przyznano zasadniczo przodujące miejsce gospodarstwu wiejskiemu pomiędzy innymi gałęziami przemysłu ojczyzostego. Ministerjum wchodzi w życie, jako dawno uprawniony opiekun rolnictwa i silny kierownik na drodze jego pomyślnego rozwoju.

Radom 12-go kwietnia. (Tel. pryw. K. W.)—Nocy wczorajszej, o godz. 3-iej m. 40, wybuchł pożar w zabudowaniach osady Firlej, należących do J. Berkmana. Spalił się magazyn zbożowy, zboże na składzie, mąka i otręby w workach. Straty obliczają blisko na 15,000 rs. Wszystko asekurowane było w warszawskim Towarzystwie ubezpieczeń od ognia. Pożar powstał wskutek podpalenia i złoczyńca, dla uniemożliwienia ratunku, podpalił miejscowe narzędzia ratunkowe, które doszczętnie spłonęły.

POWRÓT Z ABBAZJI.

Abbazja 12-go kwietnia. (Tel. pr. Kur. W.)—Cesarzowa Augusta Wiktorja wraz z dziećmi opuściła ma Abbazję w d. 16-ym b. m. i powróciła wprost do Poczdamu. Pobyt tutejszy wywarł niezmiernie dobroczynny wpływ zarówno na zdrowie cesarzowej, jak dzieci, które wyglądają kwitnąco.

INTERVIEW Z KRÓLEM.

Paryż 12-go kwietnia. (Tel. pr. Kur. War.)—Dzienniki zajęte są wciąż rozmową króla Humberta z korespondentem *Figara*. Niektóre utrzymują, że król dlatego tak rozczulająco mówił o przyjaźni, ponieważ chodzi o zaciągnięcie u konsorejum francuskiego pożyczki w sumie 10 milionów fr. *Gaulois* powiada: Król Humbert prosił cesarza Wilhelma, aby zgodził się na zmniejszenie armji włoskiej; cesarz odmówił stanowczo. Inne pisma powiadają, że dopóki Włochy należą do trójprzymierza, Francja nie może uczynić im żadnych ustępstw.

Paryż 12-go kwietnia. (T. pr. Kur. Warsz.)—*Temps* wyraża przekonanie, że rozmowa króla Humberta z korespondentem *Figara* miała jedynie na celu ułatwienie Crispianu tryumfu jego polityki.

Rzym 12-go kwietnia. (Tel. pr. Kur. War.)—Prasa tutejsza ubolewa nad opryskliwym przyjęciem rozmowy króla Humberta z Calmettem we Francji. Król pragnął oddać tylko przysługę pokojowi europejskiemu. Tem gorzej, jeżeli prasa francuska nie chce nie słyszeć o pojednaniu.

ODKRYCIE FIGARA.

Paryż 12-go kwietnia. (Tel. pr. Kur. Warsz.)—*Figaro* czyni sensacyjną odkrycie w artykule zatytułowanym „Niemcy i jen. Boulanger”. W r. 1887-ym powołały już Niemcy, wobec groźb wojennych Boulangera, 75,000 rezerwistów pod broń, których rozpuszczono dopiero skutkiem uśmierzejących przedstawień rządów.

NOWY PROJEKT.

Berlin 12-go kwietnia. (Tel. pr. Kur. W.)—Zapewniają, iż rząd jeszcze przed rozejściem się parlamentu przedstawi mu zarys nowego projektu opodatkowania tytoniu, który wniesiony będzie do izby w jesieni.

LIEBER.

Berlin 12-go kwietnia. (Tel. pr. Kur. War.)—Przewódca skrzydła demokratycznego centrum, dr. Lieber, zamierza złożyć mandaty zarówno do parlamentu rzeszy, jak do sejmiku pruskiego. Stronnictwo ma wszelako nadzieję odwiedzenia go od tego zamiaru.

Berlin 12-go kwietnia. (Tel. pryw. Kur. W.)—Dzisiejsza *Germania* zapewnia, że Lieber zaniechał zamiaru złożenia mandatów poselskich.

NOWA KONFERENCJA.

Berlin 12-go kwietnia. (Tel. pryw. Kur. W.)—Przed zebraniem się parlamentu niemieckiego w jesieni zbierze się nowa konferencja ministrów skarbu państw związkowych, której Miquel przedstawi znacznie zmodyfikowane projekty podatkowe.

KONFERENCJA SANITARNA.

Berlin 12-go kwietnia. (Tel. pr. Kur. War.)—*Post* powiada, że uchwały paryskiej międzynarodowej konferencji sanitarnej nie mają żadnej wartości, dopóki Turcja do niej nie przystąpi i nie zarządzi odpowiednich środków w Hedżas, zapobiegających zawleczeniu cholery do Europy.

RENTA WŁOSKA.

Rzym 12-go kwietnia. (Tel. pr. Kur. War.)—Rząd otrzymał relacje od konsulów zagranicznych stwierdzające, iż rządy i giełdy europejskie nie są przeciwne wyższemu opodatkowaniu kuponu renty, byle miały rękojmię uporządkowania budżetu włoskiego.

REFORMA RĘKODZIELI.

Berlin 12-go kwietnia. (Tel. pr. Kur. W.)—Niemiecki wiec rękodzielniczy uchwalił zgodnie z wnioskami rządowymi rezolucje w sprawie utworzenia izb rękodzielniczych i związków cechowych (*Innungen*), tudzież egzaminowania majstrów, utrzymujących czeladź.

UGANDA.

Londyn 12-go kwietnia. (Tel. pr. K. W.)—Raport Portala proponuje zamianowanie komisarza królewskiego dla Ugandy ze sztabem 13-tu oficerów angielskich i oddziałem 500 żołnierzy sudańskich, tudzież budowę kolei do Kikuyu, ewentualnie do jeziora Wiktorja Nyanza. Przemawia on również za zniesieniem charakteru polityczno-administracyjnego angielskiej kompanji wschodnio-afrykańskiej.

ROKOSZ W BRAZYLJI.

Londyn 12-go kwietnia. (Tel. pryw. Kur. W.)—Z Rio de Janeiro donoszą, że powstańcy bombardują Rio Grande do Sul. Prezydent Peixoto wysłał dziesięć okrętów rządowych na odsiecz.

Nowy Jork 11-go kwietnia. (Tel. pr. Kur. War.)—*New York Herald* donosi z Rio de Janeiro, że admirał Saldanha da Gama nie opuścił dotąd okrętu portugalskiego „Mindello”. Dwustu pięćdziesięciu żołnierzy brazylijskich, którzy zbiegli na ląd stały, sprowadzono napowrót na pokład okrętu.

WIEDEŃ 12-go kwietnia. (Tel. pryw. Kur. W.)—

Posel Vaszaty oświadczył wysłanym doń świadkom hr. Hompesza, że słowa „nikczemność” nie użył. Sprawa załatwiona.

Berlin 12-go kwietnia. (Tel. pr. K. W.)—Bawiący w Homburgu poseł niemiecki w Paryżu, hr. Münster, ciężko zachorował i będzie musiał zabawić tam czas dłuższy.

Berlin 12-go kwietnia. (Tel. pryw. K. W.)—Cesarz przesłał księżnej Bismarkowej serdeczny telegram z powodu jej urodzin wczorajszych.

Berlin 12-go kwietnia. (Tel. pr. Kur. War.)—*Koelnische Ztg.* donosi, że francuskie ministerjum marynarki pozwoliło komisji niemieckiej czynić studia nad hodowlą ostryg w Arcachon.

Berlin 12-go kwietnia. (Tel. pryw. Kur. W.)—W Sztrasburgu w fabryce maszyn Andrebergera był nieznaczny wybuch.

Antwerpja 12-go kwietnia. (Tel. pr. K. W.)—W Boom ubiegłej nocy było pięć pożarów, wzniesionych przez strejkujących robotników cegielnianych.

Florencja 12-go kwietnia. (Tel. pr. K. W.)—Królestwo włoscy odjechali wczoraj wieczorem do Rzymu.

Paryż 12-go kwietnia. (Tel. pr. Kur. W.)—W Argenteuil przed domem sędziego pokoju eksplodowała bomba dynamitowa. Był to akt zemsty. Szkoły znaczne. Aresztowano jednego anarchiste.

Chrystjanja 12-go kwietnia. (Tel. pryw. Kur. War.)—Storthingowi przedstawiono projekt prawa o zabezpieczeniu robotników od słabości.

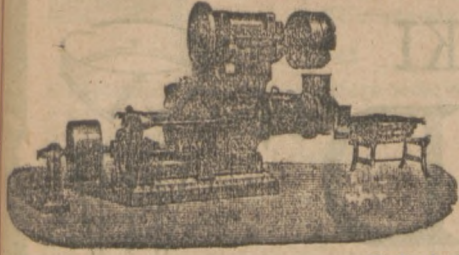
Berlin 12-go kwietnia. (Tel. pr. Kur. War.)—

Ruble w gotówce 219 85 (wczoraj 219.60)

Ruble na dostawę 219 75 (wczoraj 220.—)

RYSZARD RAUPACH, Görlitz, Niemcy.

NAJPIERWSZA SPECJALNA FABRYKA MASZYN
do kompletnego urządzenia parowych cegielni.

PRASY z hartgusowemi buksami i kutem żelaznymi cylindrami do wyrobu wszelkiego rodzaju cegły (Vollsteine), dachówek, rur, płyt, cegły prasowanej, dętej i fasonowej.

MASZYNY PAROWE
leżące i stojące 1, 2 i 3 cylindrowe różnych systemów.

Przy wysokiej wytrzymałości wszystkich części składowych i olbrzymiej produktywności, **najprzystępniejsze ceny.**
1730

CENNIKI gratis
i **FRANCO.**

Fabryka wykonała już przeszło 500 takich urządzeń!
Liczne świadectwa i najwyższe odznaczenia!

Informacyj udziela **A. RAUPACH, Warszawa, hotel Francuski.**

— **Jan Fruciński**, właściciel fabryki cukrów deserowych wyjechał za granicę. 1777

MAGAZYN MÓD

przy ulicy **Erywańskiej nr 9**, I-sze piętro, poleca, po powrocie właścicielki z zagranicy, modele po bardzo umiarkowanych cenach. 1770

BUDOWNICZY

EDWARD GOLDBERG
wyjechał za granicę. 1768

A. ŚLIWICKA,

właścicielka magazynu mód, Marszałkowska 145, powróciła z zagranicy. 1765

Tattersall Warszawski.

Ordynackie, ul. Okólnik nr. 9.

Otrzymał na sprzedaż duży transport koni, pochodzących ze znanych stad **J.W. Trzebińskiego, J.W. Stojowskiego** i **J.W. Chrzęszczewskiego**, przy tem kilka **hunterów**. 1707

Fabryka Gorsetów Wiśniewskiej

poleca gorsety skośne najpiękniejszych modnych fasonów. Miodowa nr 8. 1721 **Wiśniewska.**

Parasolki francuskie, Parasole angielskie

nadeszły **świeże** do magazynu

Tytusa Kowalskiego,

d. J. Penkala ul. Senatorska nr 10 w Warszawie, oraz **CZESUCHA CHIŃSKA.**
Sprzedaż hurtowa i detaliczna. 330r

TERESSA GRODZICKA

14 Długa 14.

właścicielka magazynu mód, po powrocie z zagranicy sprowadziła wielki wybór kapeluszy, piór, fantazyj, jak również oryginalnych modeli z pierwszych domów paryskich. 1622

Ceny umiarkowanie niskie.

Skład Kapeluszy Królewska 1

T. WEIGT,

poleca oprócz wyborowych gatunków znanej dobroci znaczny zapas **kapeluszy męskich w świeżych fasonach i dobrym gatunku**, które sprzedaje po **Rs. 3 kop. 50.** 1610

Dr. M. FINKELKRAUT
przyjmuje z chorobami szczęk, zębów i jamy ustnej
1705 **Marszałkowska 116.**

DR. KUCHARZEWSKI powrócił z zagranicy
Miodowa 8. 402

GABINET DENTYSTYCZNY
Zofji Guttmann
przeniesiony Nowy-Świat 9. 1734

Dr. Jakób Halpern, b. lekarz na klinikach zagranicznych. Choroby **skórne i weneryczne.**
Do 10 r. i od 3—5 po p. Nowy-Świat 36. 1716

LEKCYJ RYSUNKU I MALARSTWA

udziela b. uczennica i laureatka Szkoły Sztuk Pięknych w Rouen,

KAZIMIERA WIŚNIEWSKA,

Nowy-Świat 60, m. 4. 1722

KORESPONDENCJA PRYWATNA.

— Wiara w Ł...—Wysłałem pod „Glaube”. Czekam odpowiedzi na wsi. Do widzenia. 1766

BIURO INFORMACYJNE O NĘDZY WYJĄTKOWEJ

sprawdzonej przez siostry miłosierdzia, poleca miłosierdziu publiczności warszawskiej:

Tamka № 35.—Posiedzenie dnia 29-go marca 1894 r.

Nr domu	Ulica	Nazwisko lub initiale	U W A G I
78	Wiloza	Zajdel Karol	Żona chora, dz. dr. 7-ro.
4	Czysta	Gorlecka Mar.	Wdowa, dz. dr. 6-ro.
7	Młynarska	Pazir Eufemja	Chora, mąż nieobecny, dzieci drob. 4-ro.
8	Krochmal.	Beker Maika	Wdowa, chora, dz. dr. 6-ro.
68	Piękna	Wieczorek Ma.	Mąż chory, dzieci dr. 5.
23	Górnaj	Sikorska Józefa	Mąż chory, dz. dr. 4-ro.
25	Wolowa	Bieloska Mich.	Mąż chory, dz. dr. 4-ro.
25	Wolowa	Zaremska L.	Wdowa, chora, dz. dr. 4-ro.
17	Dobra	Dembowski J.	Chory wraz z żoną, dz. dr. 5.
31	Przemysło	Chojnowski J.	Chory wraz z żoną, dz. dr. 5.
21	Bugaj	Ziołkowska M.	Mąż chory, dz. drob. 5-ro.
19	Bugaj	Groźkowski Sz	Chory wraz z żoną, dz. dr. 5.
43	Miła	Kaduk Ryfka	Wdowa, dz. dr. 5-ro.
26	Mostowa	Jeżykowska E.	Wdowa, chora dz. dr. 4-ro.
61	Nowolipie	Słupecka Paul.	Mąż zmarł obecnie, dzieci drob. 4-ro.

ALBUM Franciszka Kostrzewskiego,

zawierające około **200** rysunków na welinie, znakomitego humorysty, wyszło z druku i sprzedaje się we wszystkich księgarniach po **rs. 2**, z przesyłką pocztową **rs. 2 kop. 30**.

Zamówienia z prowincji uskuteczniają się za zaliczeniem pocztowym. Wydawnictwo S. Lewentala w Warszawie, Nowy-Świat Nr 41. 163r

Nakład **GEBETHNERA i WOLFFA** w Warszawie.

Kanonik Duilhé de Saint-Projet

Apologia naukowa

wiary chrześcijańskiej.

Przekład z 3-go wydania francuskiego, poprzedzony słowem wstępnym

JE Ks. Michała Nowodworskiego, Biskupa Płockiego,

Cena rs. 1.80, z przesyłką poczt. rs. 2. Do nabycia we wszystkich księgarniach krajowych i zagranicznych. 468r

Z powodu śmierci właściciela, na dogodnych warunkach, jest do **wydzierżawienia** na lat kilka

OGRÓD

przemysłowo-kwiatowy w Częstochowie. Położony w środku miasta, ma zbyt roślin, wieniec i bukietów zapewniony; posiada około 2000 sztuk róż, obszerne cieplarnie, oranżerie i piękny dobór roślin dekoracyjnych. Zdolny ogrodnik z kapitałem około 1,000 rs., może sobie dostatekni być zapewnić. Zgłaszać się proszę do księgarni **L. Kunowskiego** w Częstochowie. 459r

Ks. Seb. Kneippa

Pogadanki

TREŚĆ: Odzież, mieszkanie, pożywienie, naboże i t. d.—Cena kop. 40.

Nakład księgarni **J. Guranowskiego,** Senatorska 32. 563

Do nabycia we wszystkich księgarniach.

Magazyn Strojów Damskich

pod firmą

HELENA

(Długa Nr 8 a.),

przeniesiony został pod firmę

J. DŹWIGALSKA

(Długa Nr 12).

poleca wielki wybór kapeluszy wiosennych i letnich, po cenach umiarkowanych. 593
Przyjmują się Panny do nauki za opłatą.

FOLWARK

13 włók, dobrej ziemi, 40 morgów najlepszej łąki, z stawami i ogrodem dużym owocowym, inwentarzem kompletnym żywym i martwym, odległy od drogi bitej 6 wiorst, przed Grojcem; z powodu śmierci, do sprzedania lub zamiany na mniejszy lub większy dom w Warszawie.—Wiadomość u gospodarza, Chmielna № 58. 637

KUPIĘ DOM

na prowincji, w ruchliwym mieście, z ogrodem fruktowym, do 5,000 rs., bez pośrednictwa.—Upraszam o wiadomość lub adres, ulica Sienna № 1, róg Marszałkowskiej, do kanonu **Sawickiego.** 647

Strzedz się wyrobów podrabianych! MYDŁO BOROWO-TYMOŁOWE

G. F. Jurgensa

usuwa piegi, opalenie lica—Poleca się, jako mydło toaletowe pachnące wysokiego gatunku.

MEDAL ZŁOTY r. 1893.

Cena za kawałek mydła, kop. 50

1/2 kawałka kop. 30.

Sprzedaje się we wszystkich znaczniejszych Składach Materiałów Aptecznych i Aptekach. 201

Skład główny na całą Rosję w **Moskwie, u G. F. Jurgensa.**

Chcę wynająć 80 morgów dobrej, suchej

ŁĄKI,

na której mogłyby się paść przez czas lata szwadronowe konie żandarmskiej warszawskiej dywizji.—Przy łące żądane pomieszczenie dla 80 koni, 150 żołnierzy niższego stopnia i 3 oficerów. PP. Właściciele blisko Warszawy położonych posiadłości, życzący wynająć swoje łąki, zechcą się zgłosić listownie lub osobiście w Warszawie, na ulicę Ciepłą № 13. 664

Wykształcona panna,

niemka (z Hanoweru), władająca angielskim językiem, mająca dobre referencje, poszukuje miejsca w lepszym domu.—Łaskawe oferty uprasza się pod lit. **F. P. 3218** Rudolf Mosse, Berlin, Friedrichstr. 66. 471r

SIODŁA

i wszelkiego rodzaju narzędzi wyrabia najtaniej

ADAM ZAWADZKI,

Warszawa, Królewska 6. I

Maszyny do szycia różnych systemów z marką

„The Berg Machine”

uznane za najlepsze, z gwarancją, na rozpłaty tygodniowe po rs. 1.

Juljan Berg,

Mazowiecka 16. 6

Dawny Dom Handlowy w Cognac,

życzy porozumieć się z kupcem lub agentem zajmującym się interesem win i spirytualjów, a to w celu powierzenia swojej generalnej agencji na Królestwo Polskie. Pierwszorzędne referencje wymagalne. Pisać pod adresem: **M-rs Gay Renaud et Cie à Cognac (France).** 435r

Do wydzierżawienia

każdego czasu na długi termin, budynki nieczynnej walcowni metalu. Motor wodny o sile 60 koni w zupełnym porządku. Dom mieszkalny, magazyny. Wiadomość: **Dąbrowa Górnicza, Biuro Dzierżawców rządowych zakładów górniczych, albo Warszawa, Bracka 5, rzadca domu.** 638

NAJLEPSZY EKSTRAKT MIESNY CIBILSI

NIEZBĘDNY W KAŻDYM DOMU
Do nabycia w handlu, kolonijach, aptekach itp.

Najpraktyczniejsza Nowość:
Najtańsza Bielizna

KOŁNIERZE, MANKIETY i PÓLKOSZULKI

MARYLAND

słynnej fabryki BRAMSA.

Bielizna ta odznacza się cienkością materiału, śnieżną białością i doskonałością fasonów—każdy kołnierz noszonym być może tydzień, a po znośeniu—odrzucony—ponieważ w cenie nie przewyższa kosztów zwykłego prania.

Pranie zbyteczne!!!

Jeden tuzin kołnierzy **45 kop.**, pół tuzina mankietów **35 kop.**

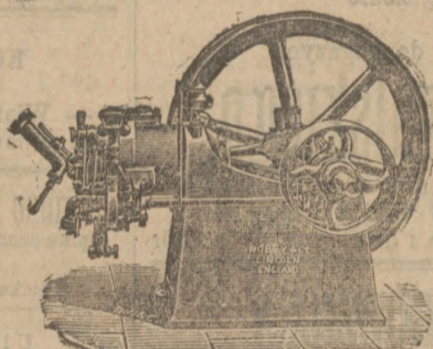
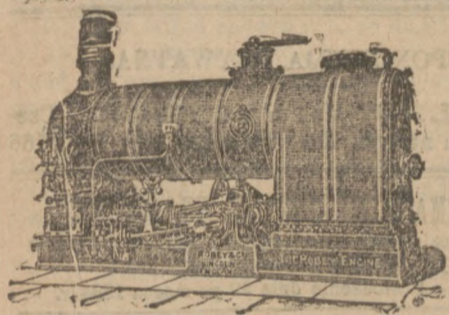
PP. Handlującym rabat.

Wyłączny Reprezentant na Królestwo i Cesarstwo

Józef Lukrec.

Sprzedaż hurtowa i detaliczna przy składzie rękawiczek **Tomackie 3.**

479r

MASZYNY PAROWE wszelkiego rodzaju,
MOTORY GAZOWE
ROBEY & Co. Ltd. Lincoln.

Przeszło 14,000 maszyn parowych naszej fabrykacji, w różnych częściach świata są w ruchu. Taniść, dokładność, doskonałość konstrukcji i oszczędność opału.

Reprezentant w Warszawie **Rummel, Leśnik & Comp.**
 Włodzimierska 1.

478r

Ludwik Hilkner,

WARSZAWA.

Krakowskie-Przedmieście Nr 5,
 wprost Uniwersytetu, poleca:

WELOCYPEDY

najslawniejszych angielskich fabryk

Humber & Co. Ltd.

i **Premier Cycl Co. Ltd.,**

na sezon 1894 roku.

CENY UMIARKOWANE.

Cenniki bezpłatnie. 333r

DOM HANDLOWY
W. Meyerhold & Co.

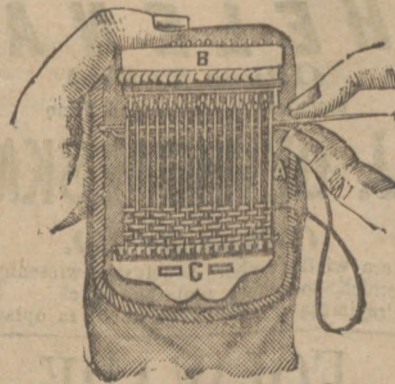
w Sosnowicach,
 st. dr. żel. W.-W., poleca

WAPNO

wyborowego gatunku, z pieców wapiennych Srodula, po cenach nader przystępnych.

Dostawa natychmiastowa. 458r

Maszynki Angielskie
do cerowania

Cena rs. 1 kop. 20.

Do nabycia we wszystkich składach nici. 471

Copoty (Zoppot)

Do wynajęcia na sezon kąpielowy dwa elegancko umeblowane mieszkania po 4 pokoje z werandą, używalnością ogrodu i t. p., prócz tego dwa pojedyncze pokoje.—Wiadomość: Senatorska Nr 8, u K. Viertel. 675

Buraki i Marchew pastewna,

a także

Koński Ząb

wyborowy, o wypróbowanej sile kielkowania
 Centnar po rubli 5, poleca

SKŁAD NASION

„Ogrodnik Polski“

Warszawa, Mazowiecka № 11, 480r

Medale z roku 1881, 1884 i 1885

OBICIA

449r
 papierowe
 w wielkim
 i zupełnie
 nowym wy-
 borze, są na
 składzie
 Fabryki Pa-
 rowej

Br. Tarnopol,

od 8 kop. do rs. 5 za rolkę.

Ceraty różne i rolety do okien.
 Warszawa, Miodowa Nr 3.

M. STANKIEWICZ,

WARSZAWA,

TRĘBACKA, róg Nowosentatorskiej,
 POLECA

BAMBUSOWE:

Taborety, Krzesła, Fotele, Stoły, Sto-
 liki, Etażerki, Zardiniery, Biurka, Toa-
 lety, Ekran, Parawany, Stalugi do
 nut, obrazów, gazet i t. p. oraz
 Garnitury Meblowe
 do Salonów, Buduarów, Gabinetów,
 Werend i Ogrodów.

—o—

Wielki Wybór
 Przedmiotów na Podarki Imieninowe,
 Ślubne i okolicznościowe.

—o—

588

HAFTY i MALOWIDŁA

PRZYJMUJE

DO OPRAWY W BAMBUS.

Dom Handlowy

Ł. J. Berkowski

w Dąbrowie i Warszawie.

Kantor: Marszałkowska Nr 136,

poleca nowo-otworzony przy Składzie Węglu

Twarda Nr 67

Skład Żelaza

walcowego i Blach.

Sprzedaż hurtowa i detaliczna.—Ceny u-
 miarkowane. 444

Zniżone ceny z powodu
traktatu handlowego.

Oprócz głównie przez nas reprezentowanych fabryk **Bechsteina i Blüthnera**, składy nasze ciągle otrzymują znaczne transporty fortepianów i pianin najpierwszych fabryk.

HERMAN & CROSSMAN,

Warszawa,
 Mazowiecka 16.

St.-Petersburg,
 W: Morska 33.

Lublin,
 Królewska 207.

Sprzedaż na raty.—Wynajem.

Żądać bezpłatnie ilustrowanych katalogów. 475r

WYPRZEDAŻ WZORÓW

WYSORTOWANYCH

T. POPLAWSKI,

Krakowskie-Przedmieście 24.

673

Dawno oczekiwane i znane ze swej trwałości
PŁÓTNA BIELEFELDZKIE

nadeszły do Składu

Gawrońskiego & Knaflewskiego,

dawniej A. W. WILCZEWSKIEGO,

386

57. Nowy-Swiat 57.

Jest do sprzedania zaraz

Majątek Ziemiński,

włók 9, w dobrej glebie, z obsiewami i inwentarzem żywym i martwym kompletnym, od Warszawy 6 mil, od stacji kolei wiorst 6, od przystani statku parowego 4 wiorst, za bardzo przystępną cenę.—Wiadomość Staro-Miasto № 42, u właściciela. 672

Do parowej gorzelni poszukuje się

zdolnego gorzelanego,

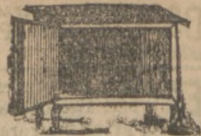
na warunkach taniemy.—Reflektanci zecheą się zgłaszać do kantoru pp. Harbusch et Wolffin. ul. Niecała Nr 1.

485g

Jan Hilkner

w Warszawie, Nowo-Miodowa № 2.

połącza:

Narzędzia do rzemiosł wszelkiego rodzaju.
Narzędzia do gospodarstwa wiejskiego.
Narzędzia ogrodowe.
Nożyce do szpalerów i Sekatory.
Noże do sieczkarni.
Latarnie ręczne i stajenne.
Łańcuchy dla bydła i koni.
Znaczniki dla bydła i owiec.
Nożyce angielskie do strzyżenia owiec.
Okucia do drzwi i okien.
Zamki i Klódki amerykańskie.
Sikawki i Polewaczki ogrodowe.
Lichterze ogrodowe.
Kosiarki ręczne do trawy.
Wielocypedy dziecięce.

Wyżymaczki „Empire” № 4, 35.
Maszynki do strzyżenia włosów.
Maszynki do golenia amerykańskie.
Maszynki benzynowe, spirytusowe i naftowe.
Maszynki do kawy różnych systemów.
Maszynki amerykańskie do siekania mięsa.
Maszynki do robienia lodów.
Maszynki do robienia masła.
Naczynia kuchenne.
Kotły cynowane do gotowania szynki i białizny.
Filtry do wody.
Noże kuchenne, stołowe z widelcami.
Scyzoryki, Brzytwy i nożyczki.
Umywalnie kompletne.
Łóżka żelazne składane.
Przybory laubzegowe.

Wanny, Zycbady, Klozety pokojowe, Prysznic i t. p.
po cenach możliwie niskich

856r

Szkoła Cechowa M-me MERCÈRE,

Nowy-Swiat № 20.

Przyjmuję uczennice na naukę kroju i szycia dla domowego użytku, jak również z prawem zapisywania w Urzędzie Zgromadzenia, w celu uzyskania Patentów Cechowych, gdyż te dają prawo przyjmowania posad w Szkołach Rządowych i zakładania magazynów.—Przy szkole jest pensjonat. 427

Bracia Henneberg,

Wyroby platerowane i bronzowe.

Wielki wybór przedmiotów do codziennego użytku, oraz wykwintnych artykułów służących do ozdoby, za których trwałość i staranne wykończenie, długoletnia firma zapewnia wszelką gwarancję.

Znane od wielu lat **Sztuce z białego metalu, grubo srebrzone**, przez naszą firmę wprowadzone.

Składy w Warszawie.

Główny, Hotel Europejski.—Filja, róg Trębackiej i Krak.-Przedm.
Wyprawy, prezenta, upominki jubileuszowe, na różne ceny przystępne.

446r

(J. Zybert, Zimna 5).

Ważna wiadomość dla Izraelitów Na czasie.

Jak w latach poprzednich, przyjmuję na nadchodzące święta Wielkanocne obstalunki na **Oryginalne Mace Wiedeńskie**, po niepraktykowanie niskiej cenie, **rs. 2 kop. 50 za paczkę**, z odstąpieniem całego swego zysku, w stosunku **20% rabatu na korzyść tanich kuchen Wyzn. Mojż.**

Przy zamawianiu i niszczeniu należności, zamawiający otrzyma dowód na odstąpiony rabat, który złożony być winien do Zarządu tutejszej gminy Staroz., celem zainkasowania odemnie przynależnych summ, a tem samem dla możności spieszniejszego zasilenia tym funduszem tanich kuchen.

O wczesniejsze przeto zamówienia **Mac** uprasza się. Jednocześnie zwracam uwagę Sz. Konsumentów, iż w wielu tutejszych podobnych handlach sprzedają **niby Mace Wiedeńskie**, a dostarczają **Mace Litewskie**, które dobrocią gatunku i smaku nie odpowiadają Oryginalnym Macom Wiedeńskim.

569

Z poważaniem
J. ZYBERT, Zimna 5.

Warszawskie Akcyjne Towarzystwo Pożyczkowe.

zawiadamia, że w dniu 20 Kwietnia (2 Maja) 1894 r. i dni następnych, od godziny 10-jej zrana, w miejscowej sali licytacyjnej przy placu **Wareckim Nr 2**, odbywać się będzie

LICYTACJA

na sprzedaż zastawów we właściwym czasie nie prolongowanych, a zastawionych tak w Kantorze Głównym przy placu Wareckim Nr 2, jak i w Filji I-jej Leszno Nr 2 oraz w Filji II-jej Krakowskie-Przedmieście Nr 70. 635

Ostatni dzień prolongaty do dnia 19 Kwietnia (1 Maja) 1894 r.

Wykaz numerów zastawów podlegających licytacji w Gazecie Policyjnej.

Nauka i wychowanie.

A. Kaucjonowane biuro nauczycielskie Ja-worskiej, Krakowskie-Przedmieście 7. Rekomenduje: nauczycieli, nauczycielki, francuzki świeżo sprowadzone i bony. 11171

Gimnazistka z patentem poszukuje lekcji, Głokopatyj. Hoża 32, m. 12. 12481

A. Szkoła kroju i szycia Bieleckiej, wy-u-cza panie w krótkim czasie najprakty-czniejszym systemem. Warunki przystępne. Chmielna 54. 12748

A. Paryżanki wprost przybyłe z klasztoru, A. do umieszczenia zaraz. Biuro nauczyciel-skie, Załęski. Mazowiecka 16. 12585

Sezon: Maj—Październik. Kąpiele Reichenhall.

Kuracja solankowa, żółtyczna i największa niemiecka stacja klimatyczna w Alpach bawarskich. Kąpiele solankowe z łągu macicznego, błotne i ekstraktu igliwio-wego. Mleko kozie, krowie, kefir, wyciągi z ziół alpejskich, wszelkie wody mineralne swo-jego czerpania, wielki aparat pneumatyczny, inhalacje wszelkiego rodzaju, parki, fontanny solankowe, kuracja naturalna według metody prof. Oertel'a, zakład leczenia zimną wodą i gimnastyka lecznicza. **Najlepsze warunki ogólnie higieniczne przez dostar-czanie wody górskiej, kanalizację i dezynfekcję**, piękne ogrody i urządzenia z okry-tymi alejami, place do gry w krokieta i lawn-tennis, pobliskie lasy jodłowe i spaceru uprzy-jemniają pobyt.—Dwa koncerty dziennie kapeli zdrojowej, teatr sezonowy, czytelnia, stacja telegraficzna i kolejowa.—Dokładne prospekty bezpłatnie i franco przez

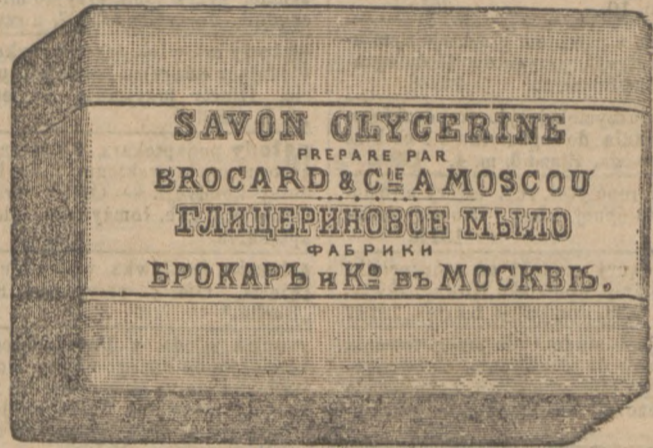
481

Król. Komisarjat kąpielowy.

Najwyżej Zatwierdzone Towarzystwo Brocard & Co.

Dostawcy Jej Ces. Mości Marji Aleksandrówny
Księżnej Edynburskiej.
Dostawcy Hiszpańskiego Królewskiego Dworu.

Najwyższa nagroda
na wystawie w Chicago.

Złoty Medal
Paryż 1889 rok.

Znane ze swej dobroci udoskonalone
Mydło Glicerynowe.

7 złotych medali,
11 różnych nagród.

325r

Skład fabryczny Leszno Nr 1.

STAROŻYTNOŚCI.

PP. G. A. HAMBURGEROWIE

przybyli z Amsterdamu i Londynu

pozostaną jeszcze dni parę

i zamieszkali w **Hotelu Europejskim Nr 49**, w celu zaku-pywania za bardzo wysokie ceny różnorodnych starożytności, jako to: **saskiej i sewskiej Porcelany, złotych emaljowanych Tabakerek, Gobelinów, słuckich Dywanów, Bronzów i Mebli inkrustowanych w stylu Ludwika XIV, XV i XVI, Sreber i t. p.**

Zastać można od 9—11 przed południem i od 3—6 po południu.

OGŁOSZENIE.

Pierwszorządna w kraju **Gorzelnia i Rektyfikacja**, poszukuje do samodzielnego zarządu, **fachowo-uzdolnionego**

DYREKTORA.

Posiadający poważne referencje, zechcą złożyć ofertę w Biurze Ogłoszeń „Monopol”. Senatorska 28, pod adresem: „Dyrektor gorzelnia”. 654

Ostrzeżenie.

Z powodu częstego podrabiania moich gilsz, jestem zmuszony dla położenia tamy temu nadużyciu, firmę mojej fabryki gilsz „Stanisław” zmienić na firmę

„**Stanisław Piekara**,”

na co zwracam uwagę Sz. Publiczności.
Z uszanowaniem **Stanisław Piekara**, Twarda № 6.

443r

Adres: Pierwszorządne biuro nauczycielskie ASikorskiej, Niecała 12. Rekomenduje nau-czycielki, nauczycieli, bony. 12848

Akcentem paryskim udzielam konwersacji A francuzkiej u siebie. Zastać od 1—2, Ziota 20, mieszkania 6. 12842

Czytelnia dla dzieci, otwarta od 3—7, No-cwy-Swiat 41, m. 15. 7734

Biuro pedagogiczne rekomenduje nauczy-cieli, metrow, guwernantki, bony. Mazo-wiecka 11. Marek, dawniej Dąbrowska. 12294

Dla początkującego w języku niemieckim poszukuje się nauczyciela do konwersacji i ćwiczeń 2-e godziny dziennie. Żórawia 31, m. 7. 18035

Rubli 6,000 razem lub częściowo do wypożyczenia...
18131

Restauracja do sprzedania...
12664

Sklep spożywczo-dystrybucyjny do sprzedania...
12089

Sklep spożywczo-dystrybucyjny do sprzedania...
12149

Sklep spożywczo-kolonjalno-dystrybucyjny do odstępiania...
12845

Sklep spożywczy sprzedam tania wskutek...
12653

Sklep spożywczy w dobrym punkcie do sprzedania...
12737

Sklep mydlarski sprzedam...
12708

Sklep spożywczy dobrze procentujący do sprzedania...
12776

Sklep mączny, dobrze procentujący, do odstąpienia...
11713

Sprzedam dom drewniany, zawierający 14 pokojów...
12426

Sklep spożywczy do sprzedania...
13166

Sklepik wiktuałów do sprzedania...
13158

Sklepik spożywczy do sprzedania...
13282

Sklep spożywczy do sprzedania...
13280

W Szcawnicy piękna willa tania do sprzedania...
12735

W Galerji lubelskiej w Ordynacji Hr. Zamoyskich...
12567

Zakład szlufarski jest do sprzedania...
11712

Zakład cukierniczy, dobrze procedując do odstąpienia...
12787

Z powodu nieumożności prowadzenia...
12591

Z powodu wyjazdu i niezdrówia jest do sprzedania...
12515

23 włóki blisko Warszawy...
10040

15,000 rs. wypożyczę częściowo...
13174

15,000 rs. jest zaraz do ulokowania...
13160

Lokale.

A. Wróblewski i S-ka zakład przewoźny...
483r

Do wynajęcia od św. Jana r. b. lokal...
12169

Do wynajęcia od 1 lipca r. b. różnie lokale...
11744

Do wynajęcia duży i mały pokoje...
12445

Dia kawalera potrzebny...
18267

Eleganckie 2 pokoje...
13162

Sklep do wynajęcia...
12318

Sklep na pieczywo...
12491

Hoża 8, skanalizowany...
11527

Jest do wynajęcia od maja...
13179

Kaliksta 17, róg Nowowiejskiej...
900

Konkurencja" kantor przewoźny...
13266

Lokal pierwszego piętra...
12454

Lokal po szkole...
11743

Lokal, pięć pokojów...
13124

Ładownia do wynajęcia...
13155

Mieszkanie za rogatką...
599r

Mieszkanie umeblowane...
13151

Mieszkanie przy wdowie...
13229

Marszałkowska 84...
12507

Od 1-go lipca 94...
13164

Od 1-go lipca do wynajęcia...
12829

Od 1-go maja do odstąpienia...
12788

Potrzebne mieszkanie...
13230

Poszukuję mieszkania...
13237

Potrzebny pokój...
13212

Poszukać jest od św. Jana...
13150

Potrzebny jeden większy...
13161

Pokoje osiem...
13163

Pokój duży...
13209

Pokój, meble...
12774

Poszukuję od 1-go maja...
13106

Poszukuję od 1-go lipca...
12424

Pokój z wspólnym...
576r

Sklep dla felczera...
12844

Sklep do wynajęcia...
12318

Sklep na pieczywo...
12491

Sklep obszerny, frontowy...
12381

okój umeblowany...
12555

Tanio, dwa pokoje...
13270

W nowo budującym...
12453

Za 50 rs. za Belwederską...
12801

Zaraz pokój kawalerski...
13136

Zaraz umeblowany...
12379

2 pokoje z kuchnią...
12750

3 pokoje, przedpokój...
12549

Letnie mieszkania.

Ciechocinek lokale...
11595

Dwie wille do wynajęcia...
13297

Letnie mieszkania do wynajęcia...
12746

Letnie mieszkania...
533

Letnie mieszkanie...
12913

Letnie mieszkania...
13145

Letnie mieszkanie...
13156

Letnie mieszkania...
13092

Letnie mieszkania...
12589

Doniesienia rozmaite.

W Dobrach Ruda...
13234

Adwokat Jędrzejewski...
13234

Dzety!!! pasmanterje...
13259

Massażysta Demczuk...
13208

Kuszerka S. P...
13191

Wypożyczam...
502

Czystość, wygoda...
13293

Dzwonki elektryczne...
12802

Dobrze naprawia...
12802

Fortepian...
13276

Farbuje, pierze...
10420

Fabryka parasoli...
12907

Mamki wiejskie...
12723

Magazyn...
12741

Mleko codziennie...
11634

Młoda męzka...
597r

Największa...
507r

Nowo założona...
13187

O pracę...
13068

Obiady prywatne...
13183

Od 30-tu...
13256

Pracownia...
12473

Paka do fortepianu...
13139

Przyjmują się...
13196

Przyjmuje...
13185

Specjalna...
12165

Sklep Rózy...
12188

Suknie...
12061

Wyszłedł...
13157

Wczoraj...
13226

Wyżymaczki...
12895

W niedzielę...
12836

Zakład...
12918

4 rs. całkowita...
13228

1000 owies...
12576